

Barcelona, 5 de desembre de 2019

ANY XII núm. **511**

Cop25 – Cimera sobre el canvi climàtic

Escultura d'Isaac Cordall a Berlín titulada: "Polítics discutint sobre el canvi climàtic".

“Des d'aquesta perspectiva, hem de preguntar-nos seriosament si existeix la voluntat política de destinar amb honestedat, responsabilitat i coratge, més recursos humans, financers i tecnològics per a mitigar els efectes negatius del canvi climàtic, així com per a ajudar a les poblacions més pobres i vulnerables que són les més afectades”.

Papa Francesc - Missatge del Sant Pare als participants en la Conferència de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic

D'entrada

La Puríssima

Cada 8 de desembre se celebra la festa de la Puríssima o de la Immaculada Concepció. Què signifiquen aquestes paraules o aquestes expressions de la teologia catòlica? Com les entenen moltes persones? N'hi ha prou de fer un petit sondeig amb la gent més propera per adonar-nos que existeixen diferents significats, alguns dels quals clarament equivocats. Dos casos. Primer: Immaculada Concepció, de qui? De Jesús? En aquest cas, s'apuntaria a la maternitat de Maria i, en concret, a la festa de l'encarnació, que té lloc en la litúrgia del 25 de març. Però no és així. Es refereix a la concepció de Maria per part dels seus pares Joaquim i Anna. Nou mesos més tard, el 8 de setembre, el calendari assenyala el naixement de Maria. És a dir, segons el Catecisme de l'Església, núm. 49, Maria «va ser preservada immune de tota taca de culpa original, en el primer instant de la seva concepció, per singular privilegi i gràcia de Déu omnipotent, en atenció als mèrits de Jesucrist, salvador del gènere humà», segons la *Bula*

Ineffabilis Deus del papa Pius IX, promulgada l'any 1854. Segon: Puríssima. Aquesta absència de pecat original s'interpreta erròniament quan se la confon amb la virginitat, que és una altra afirmació de fe proclamada pel Concili del Laterà de l'any 649, com si el sexe sempre fos pecat. Residus antievangèlics que costa molt d'eliminar de l'imaginari col·lectiu.

Maria, com a dona «plena de gràcia», significa que ha rebut dons gratuïts sense cap mèrit per part seva, com qualsevol persona. En el seu cas, tenia alguns dons excepcionals que no l'allunyen gens ni mica d'una vida ordinària i senzilla. Després de l'anunci de l'àngel, ajuda la seva cosina gran que infantarà un fill, s'interessa pel desenvolupament joïós d'unes noces quan els promesos es queden sense vi, estarà al costat de la creu com a mare d'un reu condemnat injustament... No subratlla el privilegi, sinó el compromís i el lliurament des de la discreció. Com ella, es tracta de viure els dons rebuts per convertir la meua vida en un do per al proïsme.

Afegitons

Any Jubilar Lauretà

El dia 8 de desembre de 2019 fins al 10 de desembre de 2020 se celebrarà l'Any Jubilar Lauretà, amb ocasió del centenari de la proclamació de Nostra Senyora de Loreto com a Patrona de l'Aeronàutica, el lema del qual és; "El Jubileu Lauretà. Cridats a volar alt". Per nosaltres, aquesta celebració té un caràcter proper, ja que a Tarragona hi ha el Santuari de Loreto, seu freqüent de les reunions de la Conferència Episcopal Tarraconense i casa

d'espiritualitat per les persones que hi vulguin anar. El delegat permanent dels Rogacionistes, el P. Mario Buonanno, porta molt anys a Catalunya i anima pastoralment el Santuari amb la seva comunitat.

Conferència de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic

En aquests dies, s'està celebrant a Madrid, la Conferència de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic. El Papa s'hi ha fet present a través del seu missatge, llegit pel Cardenal Parolin. Un tema important que no pot deixar indiferent a ningú.

Animaset a la Junta directiva de l'URC

En la darrera junta directiva del 19 de novembre, va tenir lloc la presentació del projecte de comunicació que desenvolupa l'empresa Animaset amb l'organització, des de fa un any i mig. Animaset va explicar les funcions que desenvolupa amb el servei que ofereix a la URC: estendre contingut de la web de l'URC; donar a conèixer la vida religiosa; donar veu als membres de l'URC; i fer ressò de les activitats dels instituts i congregacions religioses. També, es va informar del creixement que s'ha experimentat en l'evolució de les xarxes socials de la URC, a Facebook i Twitter, així com, sobre els reptes que hi ha previstos de cara a l'any vinent, per tal de millorar la difusió a través d'internet. Entre aquestes es va insistir en: fer xarxa entre congregacions religioses, així com, estendre la vida religiosa en sortida. En aquesta línia, es va animar a la implicació i participació per part dels religiosos i religioses en el món 2.0, per tal d'estendre el sentit de la vida consagrada i la raó de ser de la vida religiosa.

Lluís Serra Llansana

REUNIÓ D'ABATS I PROVINCIALS

132ª REUNIÓ D'ABATS I PROVINCIALS (RAP)

Missioners Fills de l'Immaculat Cor de Maria
Casa d'Espiritualitat Claret
Rambla de Sant Domènec, 5, 08500 Vic (Osona)
Telèfon: 938 85 05 44

Dijous, 28 de novembre de 2019

El P. Ricard Costa-Jussà, provincial dels claretians, el dijous 28 de novembre ha donat la benvinguda als participants a la **137 reunió d'Abats i Provincials (RAP) de Catalunya**, així com a delegats permanents. Tres esdeveniments de l'any 2020 com a teló de fons:

- a) la imminent creació de la Província Sant Pau, fruit d'una reestructuració en una unitat més gran que inclou la actual Província de Catalunya, la cúria de la qual es trobarà a Barcelona,
- b) la celebració dels 150 anys de la mort del P. Claret, i
- c) els 150 anys de l'arribada dels missioners claretians a Amèrica, en concret a Xile. Ha obert la reunió el P. Josep Maria Soler, abat de Montserrat i president de la RAP per tractar en un clima d'intercanvi, diàleg i reflexió un temari de la realitat eclesial, congregacional i social que es viu a casa nostra.

S'ha reelegit com a secretari per a un nou trienni el G. Lluís Serra, marista. Abans de dinar, s'ha celebrat l'eucaristia a la cripta, on es troba la tomba de Sant Antoni M^aClaret. Després del dinar de germanor, s'han visitat el CESC (Centre d'Estudis Claretians) i l'Arxiu. Claret, guiats pel P. Carlos Sánchez, director i responsable d'ambdues entitats. A les 6 de la tarda, s'ha acabat la reunió. La RAP va crear-se l'any 1966 i, des d'aleshores, s'ha reunit ininterrompudament dues vegades a l'any.

PAPA FRANCESCO

ENCUENTRO VIAJE APOSTÓLICO DE SU SANTIDAD EL PAPA FRANCISCO
A TAILANDIA Y JAPÓN
(19-26 DE NOVIEMBRE DE 2019)

RUEDA DE PRENSA DEL SANTO PADRE
DURANTE EL VUELO DE REGRESO
Martes, 26 de noviembre de 2019

Matteo Bruni:

Buenos días a todos. Buenos días, Santo Padre. Ha sido un viaje intenso, incluso exigente —sin duda para los periodistas y también para usted—; un viaje hermoso, con tantos acontecimientos y tantas cosas que decir, tantos discursos. Y ahora toca un momento de encuentro con la prensa. Si quisiera decir unas palabras, quizás, antes de todo...

Papa Francisco:

Os doy las gracias por vuestro trabajo, porque efectivamente ha sido un viaje intenso y también con un cambio de categorías, porque Tailandia y Japón son dos realidades muy diferentes. No se pueden evaluar con la misma medida; las realidades deben ser evaluadas de acuerdo a las medidas que provienen de la misma realidad. Y estas eran dos realidades totalmente diferentes. Así que se necesita doble trabajo, y gracias a vosotros por esto, incluso en los días más duros, creo que el trabajo ha sido intenso. Gracias. Me sentí cerca de vosotros en este trabajo. Gracias.

Matteo Bruni:

La primera pregunta es del padre Yamamoto, del “Catholic Shimbun”.

Padre Makoto Yamamoto, “Catholic Shimbun”:

Buenas tardes, Santo Padre. Muchas gracias por venir a Japón desde tan lejos. Soy un sacerdote diocesano de Fukuoka, cerca de Nagasaki. Me gustaría preguntarle lo siguiente: Usted ha visitado Nagasaki e Hiroshima. Santo Padre, ¿cómo se sintió? Quisiera preguntarle otra cosa: ¿Tienen la sociedad y la Iglesia occidental algo que aprender de la sociedad y de la Iglesia oriental?

Papa Francisco:

Empezaré con la última. Hay algo que me ha iluminado bastante, un dicho: “*Lux ex Oriente, ex Occidente lux*”. La luz viene del Oriente, el lujo, el consumismo viene del Occidente. Se trata precisamente de esta sabiduría oriental, que no es sólo sabiduría del conocimiento, es sabiduría de los tiempos, sabiduría de la contemplación. A la sociedad occidental —siempre con prisas— le ayuda

mucho aprender un poco de contemplación, detenerse, mirar todo también de una manera poética. ¿Sabes? Pensando en eso —esta es una opinión personal—, creo que Occidente carece de un poco de poesía. Hay algunas cosas poéticas hermosas, pero Oriente va más allá. El Oriente es capaz de mirar las cosas con ojos que ven más allá; no quiero usar la palabra “trascendente”, porque algunas religiones orientales no mencionan la trascendencia, pero ciertamente sí que hay una visión más allá del límite de la inmanencia, sin decir trascendencia, más allá. Por eso hablo de “poesía”, de lo que es gratitud, de la búsqueda de la propia perfección en el ayuno, en la penitencia y también en la lectura de la sabiduría de los sabios orientales. Creo que a nosotros los occidentales nos vendría bien detenernos un rato y dedicar tiempo a la *sabiduría*. La cultura de la prisa [necesita] de la cultura del “detente un momento”. Detente. No sé si esto es necesario para aclarar la diferencia y lo que necesitaríamos.

En cuanto a la primera [pregunta]: Nagasaki e Hiroshima. Ambas sufrieron la bomba atómica, y eso las hace similares. Pero hay una diferencia. Nagasaki no sólo sufrió la bomba, sino que también tuvo a los cristianos. Nagasaki tiene raíces cristianas, un cristianismo antiguo. A los cristianos se les persiguió en todo Japón, pero en Nagasaki fueron las persecuciones muy fuertes. El secretario de la Nunciatura me regaló un facsímil de madera donde está el “*se busca*” de aquella época: “¡Se buscan cristianos! Si encuentras uno, denúncialo y tendrás tanto, si encuentras un sacerdote, denúncialo y tendrás tanto”. Algo así, irá al museo. Es algo sorprendente: fueron siglos de persecución. Se trata de un fenómeno cristiano, que “relativiza”, en el buen sentido de la palabra, la bomba atómica, porque son dos cosas. Si uno va a Nagasaki pensando sólo: “Sí, así es, había cristianos... Pero allí sufrieron la destrucción de la bomba atómica”, y se detiene ahí [descuida una parte de su historia]. En cambio, ir a Hiroshima es sólo por la bomba atómica, porque no es una ciudad cristiana como Nagasaki. Por eso quería ir a las dos. Es verdad, en ambas ocurrió un desastre atómico.

Hiroshima fue una verdadera catequesis humana sobre la *crueledad*. Crueldad. No pude ver el museo de Hiroshima, porque era justo el momento [de la reunión], aquél fue un mal día, pero dicen que es terrible, terrible: cartas de los Jefes de Estado, de los generales explicando cómo se podía provocar un desastre mayor. Para mí fue una experiencia mucho más conmovedora que la de Nagasaki. En Nagasaki fue la del martirio: Pasando, vi el museo del martirio; pero Hiroshima muy conmovedor. Y allí reiteré que el uso de armas nucleares es *inmoral* —esto debe entrar en el Catecismo de la Iglesia Católica— y no sólo el uso, sino también el poseer, porque un accidente, a causa de la posesión, o la locura de algún gobernante, la locura de uno puede destruir la humanidad. Pensemos en el dicho de Einstein: “La cuarta guerra mundial será con piedras y lanzas”.

Matteo Bruni:

La segunda pregunta es del doctor Kavarada, que trabaja para “Asahi Shimbun”.

Shinichi Kavarada, “The Asahi Shimbun”:

Buenos días, Santo Padre. Me gustaría hacer una pregunta en torno a la energía nuclear. Como usted ha señalado

acertadamente, no se puede lograr una paz duradera sin desarme. Japón es un país que goza de la protección nuclear de los Estados Unidos y también es productor de energía nuclear, lo que supone un gran riesgo para el medio ambiente y para la humanidad, como nos demostró trágicamente el accidente de Fukushima. ¿Cómo puede Japón contribuir a la paz mundial? ¿Deberían cerrarse las centrales nucleares? Gracias.

Papa Francisco:

Vuelvo al tema de la posesión de industrias nucleares. Siempre puede ocurrir un accidente. Vosotros lo habéis experimentado, también el triple desastre [terremoto, tsunami y accidente nuclear], que ha causado tanta destrucción. La energía nuclear está al límite. Excluyamos las armas, porque eso es destrucción. Pero el uso de la energía nuclear está muy al límite, porque todavía no hemos alcanzado la seguridad total. No hemos llegado a eso. Podrías decirme: “Sí, incluso con electricidad puedes causar un desastre por falta de seguridad”. Pero es un pequeño desastre. Un desastre nuclear, de una central nuclear, será un gran desastre. Y la seguridad no se ha logrado aún. Pero esta es una opinión personal; no utilizaría la energía nuclear hasta que no exista una seguridad total en su uso. Pero soy profano en esto y expongo una idea. Algunos dicen que la energía nuclear es contraria a la custodia de la creación, que la destruirá y que debe desaparecer. Se está debatiendo. Yo me detengo en la seguridad. No existe la seguridad para prevenir una catástrofe. Sí, ocurre una vez en el mundo en diez años, pero entonces afecta a la creación: el desastre de la energía nuclear repercute en la creación, y también en la persona.

La catástrofe nuclear en Ucrania todavía perdurará durante muchos años. No me refiero a la guerra, a las armas. Pero aquí digo que debemos investigar sobre la seguridad, sea sobre las catástrofes o sobre el medio ambiente. Y en cuanto al medio ambiente, creo que hemos ido más allá del límite, más allá del límite: en la agricultura, por ejemplo, el uso de plaguicidas, o la cría de pollos —los médicos recomiendan a las madres que no alimenten a sus hijos con pollos de granja, porque han sido cebados con hormonas y esto puede ser

perjudicial para la salud de los niños—; hay tantas enfermedades raras que existen hoy en día debido a un uso que no es bueno del medio ambiente. Son enfermedades raras. Cables eléctricos y muchas otras cosas... La custodia del medio ambiente es algo que hay que hacer hoy o no se hará. Pero volviendo a la energía nuclear: construcción, seguridad y protección del medio ambiente.

Matteo Bruni:

La tercera pregunta es de Elisabetta Zunica, que trabaja para una editorial japonesa, “Kyoto News”.

Elisabetta Zunica, Kyoto News:

Iwao Hakamada es un japonés condenado a muerte, en espera de la revisión del juicio. Estuvo presente en la Misa en el Tokio Dome, pero no tuvo la oportunidad de hablar con usted. ¿Podría confirmarnos si estaba prevista una breve reunión? Porque el tema de la pena de muerte en Japón es muy controvertido. A poco más de un mes de la modificación del Catecismo sobre este tema, fueron condenados 13 presos. No hay ninguna referencia a esto en sus intervenciones durante esta visita. ¿Por qué no quiso pronunciarse en esta ocasión, o tuvo la oportunidad de hablar con el Primer Ministro Abe al respecto?

Papa Francisco:

Sobre ese caso de la pena de muerte, lo supe más tarde, no sabía nada de esa persona: no lo sabía. Con el Primer Ministro hablé en general de muchos problemas: de procesos de condenas eternos que no terminan nunca, tanto con muerte como sin ella. Pero hablé de esto como un problema general, que también existe en otros países: cárceles abarrotadas, gente esperando con prisión preventiva, sin presunción de inocencia... Espera allí, espera, espera... Hace quince días pronuncié un discurso en la conferencia internacional de derecho penal y hablé sobre este tema: el tema de las cárceles, el tema de la prisión preventiva y luego de la pena de muerte, de la que se ha dicho con toda claridad que no es moral, no se puede hacer. Creo que esto va de la mano con una consciencia que se desarrolla cada vez más. Por ejemplo, algunos países no se atreven a la abolición por problemas políticos, pero sí a la suspensión; es una forma de declarar, sin declarar la cadena perpetua, por ejemplo. Pero el problema es que la condena debe ser siempre para la reintegración: una condena sin “ventanas” en el horizonte no es humana. Incluso la cadena perpetua: hay que pensar cómo se puede reintegrar un condenado, dentro o fuera. Pero siempre necesitamos el horizonte, la reinserción. Me dirá: pero hay condenados locos, por un problema de enfermedad, de locura, de incorregibilidad genética, por así decirlo... Pero hay que buscar la manera de que al menos ellos puedan hacer cosas que les hagan sentir como personas. Hoy en día, en muchas partes del mundo, las cárceles están abarrotadas, son depósitos de carne humana, que en lugar de crecer sanos, a menudo se corrompen por esta razón. Debemos luchar contra la pena de muerte, poco a poco... Hay casos que me alegran porque hay Estados, países que dicen: paremos. Hablé con el gobernador de un Estado el año pasado, y antes de dejar el cargo hizo esa suspensión casi definitiva. Son pasos, pasos de una consciencia humana. En cambio, otros países aún no han logrado situarlo en la línea de la humanidad.

Matteo Bruni:

La próxima pregunta es de Jean-Marie Guénois, para “Le Figaro”.

Jean-Marie Guénois, “Le Figaro”:

Buenos días, Santo Padre. Dijo que la paz verdadera sólo puede ser una paz desarmada. Pero, ¿qué sucede con la legítima defensa, cuando un país es atacado por otro? En este caso, ¿existe aún la posibilidad de una “guerra justa”? Una pequeña pregunta: se ha hablado de una encíclica sobre la no-violencia, ¿está todavía en preparación esta encíclica sobre la no-violencia? Dos preguntas. Gracias, Santo Padre.

Papa Francisco:

Sí, el proyecto está ahí, pero el próximo Papa lo hará, porque apenas tengo tiempo para... Hay proyectos que están en los cajones...: uno sobre la paz, por ejemplo, está ahí, está madurando, y cuando llegue el momento lo haré. Pero ya hablo bastante de esto: por ejemplo, el problema del acoso escolar es un problema de violencia, hablé con los jóvenes japoneses sobre este tema. Es un problema que estamos tratando de resolver con muchos programas educativos. Es un problema de violencia, y los problemas de

violencia deben ser abordados... Pero no creo que esté preparado para una encíclica sobre la no-violencia, tengo que rezar más y buscar el camino.

Sobre la paz y las armas: existe el dicho romano “*Si vis pacem, para bellum*”. Ahí no hemos estado maduros. Las organizaciones internacionales no logran, las Naciones Unidas no logran... Hacen mucho, muchas mediaciones, tiene su mérito. Países como Noruega, por ejemplo, siempre dispuestos a mediar, a buscar una

salida para evitar guerras... Esto se está haciendo y me gusta. Pero no es mucho, aún queda mucho por hacer. Piense —sin ofender— en el Consejo de Seguridad: hay un problema con las armas, todo el mundo está de acuerdo en resolver ese problema para evitar una catástrofe, todo el mundo vota a favor, uno con derecho a veto vota en contra y todo el proceso se detiene. He oído, y no estoy en condiciones de juzgar si es bueno o no, que las Naciones Unidas quizás deberían dar un paso adelante renunciando al derecho de veto de ciertas naciones en el Consejo de Seguridad. No soy experto en esto, pero creo que es una posibilidad. No sé qué decir, pero sería bueno que todos tuvieran el mismo derecho.

Hay argumentos en el equilibrio mundial que no puedo juzgar en este momento. Pero todo lo que se pueda hacer para detener la producción de armas, para detener las guerras, para ir a las negociaciones, incluso con la ayuda de los facilitadores, esto debe hacerse siempre, siempre. Y da resultados: algunos dicen que pocos, pero empecemos por lo poco, luego vayamos más allá con los resultados de las negociaciones para tratar de resolver los problemas. Por ejemplo, en el caso de Ucrania-Rusia: no se habla de armas, tuvo lugar una negociación para el intercambio de prisioneros, eso es bueno. Siempre es un paso hacia la paz. Hace poco hubo una confrontación en cuanto a la planificación de un régimen gubernamental diferente en Dombás, y se está discutiendo: este es un paso adelante para la paz.

Hace poco tiempo sucedió algo bueno y algo malo. Lo malo es —debo decir— la hipocresía “armamentística”. Países cristianos —al menos de cultura cristiana—, países europeos —se dicen la “Europa culta”— que hablan de paz y viven de las armas: hipocresía, ese es el nombre para ello. Es una palabra evangélica: Jesús la repite varias veces en el capítulo 23 del evangelio de Mateo. Debemos poner fin a esta hipocresía. Que una nación tenga el valor de decir: “No puedo hablar de paz, porque mi economía se lucra de la fabricación de armas”. Sin insultar ni ensuciar ese país, sino hablando como hermanos, la hermandad humana: ¡Detengámonos, muchachos, detengámonos, porque es malo! En un puerto —no lo recuerdo bien ahora— llegó un barco con un cargamento de armas de un país que se suponía que iba a entregar el cargamento a un barco más grande con destino a Yemen. Sabemos lo que sucede en Yemen. Y los trabajadores portuarios dijeron: “No”. ¡Hicieron bien! Y el barco regresó a casa. Es un caso, pero nos

enseña cómo comportarnos ante esto. La paz es muy frágil, muy débil hoy día, pero no debemos desanimarnos. Y con las armas favorecemos esta debilidad.

Jean-Marie Guénois, Le Figaro:

¿Y la legítima defensa con las armas?

Papa Francisco:

La hipótesis de la legítima defensa siempre permanece. Es una hipótesis que también en teología moral debe contemplarse, pero como *último recurso*. *Último recurso*, con armas. La

defensa legítima debe hacerse con la diplomacia, con las mediaciones. El *último recurso* es la defensa legítima con armas. Pero insisto: ¡*último recurso*! Estamos avanzando en un progreso ético que me gusta, cuestionando todas estas cosas. Esto es bueno: nos muestra que la humanidad también avanza para el bien, no sólo para el mal. Le doy las gracias.

Matteo Bruni:

La próxima pregunta es de Cristiana Caricato, de TV2000.

Cristiana Caricato, TV 2000:

La gente lee en los periódicos que la Santa Sede ha comprado propiedades en el corazón de Londres por cientos de millones, y queda algo desconcertada por este uso de las finanzas del Vaticano, especialmente cuando el Óbolo de San Pedro también está involucrado. ¿Sabía usted de estas operaciones financieras? Y, sobre todo, ¿cree que es correcto el uso que se hace del Óbolo de San Pedro? Usted ha mencionado a menudo que el dinero no debe hacerse con dinero, ha denunciado a menudo este uso inescrupuloso de las finanzas, pero luego vemos que estas operaciones también conciernen a la Santa Sede, y eso escandaliza. ¿Cómo ve todo esto?

Papa Francisco:

Gracias. En primer lugar, la buena administración normal: llega la suma del Óbolo de San Pedro, ¿y qué hago? ¿Lo guardo en el cajón? No. Esto es una mala administración. Trato de hacer una inversión, y cuando necesito dar, cuando tengo la necesidad, durante el año, se toma el dinero, y ese capital no se devalúa, se mantiene o crece un poco. Esta es una *buena* administración. En cambio, la administración del “cajón” es mala. Pero hay que buscar una *buena* administración, una buena inversión: ¿entendido? Incluso una

inversión... nosotros la llamamos “inversión de viuda”, como hacen las viudas: guardo dos huevos aquí, tres aquí, cinco allá. Si uno de ellos se cae, el otro está a salvo, y no se rompe. Se trata siempre de algo seguro, se trata siempre de algo moral. Si haces una inversión con el Óbolo de San Pedro en una fábrica de armamento, ¡ese Óbolo ya no es más Óbolo! Si haces una inversión y te quedas durante años sin tocar el capital, no vale. El Óbolo de San Pedro [de un año] debe ser gastado durante un año, un año y medio, hasta que llegue la próxima colecta, la que se hace a escala mundial. Así sería una buena administración, por el lado seguro. Y sí, también se puede comprar una propiedad, alquilarla y luego venderla, pero por el lado seguro, con todas las garantías para el bien de la gente y del Óbolo. Esto es un aspecto.

Luego sucedió lo que sucedió: un escándalo, hicieron cosas que no parecían limpias. Pero la denuncia no vino de fuera. Esa reforma de la metodología económica que [Benedicto XVI](#) ya había comenzado, siguió adelante, y fue el auditor *interno* quien dijo: aquí hay algo que va mal, aquí hay algo que no funciona. Vino a verme y le dije: “Pero, ¿estás seguro?” —“Sí”, contestó, me mostró los números. “¿Qué tengo que hacer?” —Hay justicia vaticana: vaya y haga la denuncia al Promotor de Justicia. Y en

esto me alegré, porque se puede ver que la administración vaticana ahora tiene los recursos para aclarar las cosas feas que pasan dentro, como este caso, que, si no es el caso de las propiedades en Londres —porque eso todavía no está claro—, había todavía otros casos de corrupción. El Promotor de Justicia estudió el asunto, realizó las consultas y vio que había un desequilibrio en el presupuesto. Luego me pidió permiso para hacer las pesquisas. Le dije: “¿Está claro su estudio?” —“Sí, hay

presunción de corrupción y en estos casos tengo que llevar a cabo registros en este despacho, en este despacho, en éste...”. Y firmé la autorización. El registro se llevó a cabo en cinco oficinas y al día de hoy —aunque existe una presunción de inocencia— hay capitales que no fueron bien administrados, incluso con corrupción. Creo que en menos de un mes comenzarán los interrogatorios de las cinco personas que fueron suspendidas porque había indicios de corrupción. ¿Puede decirme si estos cinco son corruptos? No, la presunción de inocencia es una garantía, un derecho humano. Pero hay corrupción, se ve. Con los registros se verá si son culpables o no. Es algo feo; no está bien que esto ocurra en el Vaticano. Pero fue aclarado por los mecanismos *internos* que están empezando a funcionar, que el Papa Benedicto comenzó a concretar. Por esto doy gracias a Dios. No le agradezco a Dios que haya corrupción, pero le agradezco a Dios que el sistema de control del Vaticano funcione bien.

Matteo Bruni:

La próxima pregunta es de Philip Pullella, de Reuters.

Philip Pullella:

Si me lo permite, quería continuar un poco más con esta pregunta que ha hecho Cristiana, con un poco más de detalles. Hay mucha preocupación en las últimas semanas por lo que está pasando en las finanzas del Vaticano, y según algunos hay una guerra interna sobre quién debe controlar el dinero. La mayoría de los miembros del consejo de administración

de la AIF [Autoridad de Información Financiera] han renunciado. El Grupo Egmont, que es el grupo de estas autoridades financieras, suspendió al Vaticano de las comunicaciones seguras después de la redada del 1 de octubre. El director de la AIF sigue suspendido, como usted ha dicho, y todavía no hay un auditor general. ¿Qué puede hacer o decir para asegurar a la comunidad financiera internacional y a los fieles en general, que están llamados a contribuir con el Óbolo, que el Vaticano no será considerado una vez más como un “*paria*” al que hay que mantener excluido, en el que no hay que confiar, y que las reformas continuarán y que no habrá vuelta a los hábitos del pasado?

Papa Francisco:

Gracias por preguntar. El Vaticano ha progresado en su administración. Por ejemplo, el IOR ahora es aceptado por todos los bancos y puede actuar como los bancos italianos, normalmente, algo que hace un año no estaba ahí todavía. Ha habido algunos avances. Luego, sobre el grupo Egmont. El grupo Egmont es un ente no oficial, internacional; es un grupo al que pertenece la AIF. Y el control internacional no depende del grupo Egmont, el grupo Egmont es un grupo privado, que tiene su peso, pero es un grupo privado. Moneyval hará la inspección: la tiene planeada para los primeros meses del próximo año y la hará. El director de la AIF está suspendido porque se sospechaba de una mala administración. El presidente de la AIF ha hecho fuerza con el grupo Egmont para reanudar la documentación, y esto es algo que la justicia no puede hacer. Ante esto consulté con un magistrado italiano, de nivel: ¿qué debo hacer? La justicia frente a una acusación de corrupción es soberana en un país, es soberana, nadie

puede inmiscuirse en ella, nadie puede dar los documentos al grupo Egmont [y decir]: “Vuestros documentos están aquí”. No. Hay que estudiar los documentos que muestran lo que parece ser una mala administración en el sentido de un mal control. Parece que fue la AIF la que no controló los delitos de los demás. Su deber era controlar. Espero que se demuestre que no es así, porque todavía existe la presunción de inocencia; pero por el momento el magistrado es soberano y debe estudiar cómo ha sido; porque, por el contrario, un país tendría una administración superior que perjudicaría la soberanía del país. El presidente de la AIF terminaba el 19 de noviembre; lo llamé unos días antes y no se dio cuenta de que lo estaba llamando, eso me dijo. Y yo anuncié que se iba el 19. Ya he encontrado a su sucesor: un magistrado del más alto nivel jurídico y económico a nivel nacional e internacional, y a mi regreso asumirá el cargo en la AIF y continuará así. Habría sido una contradicción que la autoridad supervisora fuera soberana sobre el Estado. No es algo fácil de entender. Pero lo que ha resultado un poco perturbador es el grupo Egmont, que es un grupo privado: ayuda mucho, pero no es la autoridad de control de Moneyval. Moneyval estudiará los números, estudiará los procedimientos, estudiará cómo actuó el Promotor de Justicia y cómo el juez y los jueces determinaron el asunto. Sé que en estos días comenzará —o ya ha comenzado— el interrogatorio de algunos de los cinco que han sido suspendidos. No es fácil, pero no debemos ser ingenuos, no debemos ser esclavos. Alguien me dijo —pero no lo creo—: “Sí, con este hecho de que tocamos al grupo Egmont, la gente está asustada...”. Y se está haciendo un poco de terrorismo

[psicológico]. Pero dejémoslo de lado. Seguimos adelante con la ley, con Moneyval, con el nuevo presidente de la AIF. Y el director está suspendido, pero si fuera inocente, me gustaría que lo fuera, porque es bueno que una persona sea inocente. Pero se hizo un poco de ruido con este grupo, que quería manipular los documentos que pertenecían al grupo.

Philip Pulella:

¿Y para garantizar a los fieles que las cosas van bien?

Papa Francisco:

¡Es para garantizar esto! Mira, es la primera vez en el Vaticano que la olla ha sido

descubierta desde dentro, no desde fuera. Desde fuera, ha sucedido muchas veces. Nos dijeron: “Mirad...”, y estamos muy avergonzados... Pero en esto, el Papa Benedicto fue sabio: comenzó un proceso que ha madurado, ha madurado y ahora hay instituciones. Que el auditor tuvo el valor de hacer una denuncia por escrito contra cinco personas...: el auditor está trabajando. Realmente no quiero ofender al grupo Egmont, porque hace mucho bien, ayuda, pero en este caso la justicia es soberanía del Estado. La justicia es también más soberana que el poder ejecutivo. Más soberana. No es fácil de entender, pero les pido que comprendan esta dificultad. Gracias.

Matteo Bruni:

La otra pregunta es de Roland Juchem, de la prensa alemana.

Roland Juchem, CIC:

Santo Padre, en el vuelo de Bangkok a Tokio, envió un telegrama a la señora Carrie Lam de Hong Kong. ¿Qué piensa de la situación allí, con las manifestaciones y después de las elecciones municipales? ¿Y

cuándo podremos acompañarle a Pekín?

Papa Francisco:

Los telegramas se envían a todos los jefes de Estado, es una cosa automática: son un saludo y también una forma de cortesía de pedir permiso para sobrevolar su territorio. Esto no tiene ningún significado, ni de condena ni de apoyo. Es algo mecánico que todos los aviones hacen: cuando técnicamente entran, advierten que están entrando, y nosotros lo hacemos por cortesía. Los saludamos. Esto no tiene ningún valor en el sentido que usted pregunta, sólo un valor de cortesía.

La otra cosa que me preguntas es lo que pienso [de la situación en Hong Kong]. Pero no es sólo Hong Kong: piensa en Chile, piensa en Francia, la Francia democrática: un año de “chalecos amarillos”. Pensad en Nicaragua, pensad en otros países latinoamericanos, Brasil, que tienen tales problemas, y también en algunos países europeos. Es algo

general. ¿Qué hace la Santa Sede con esto? Llama al diálogo, a la paz... Pero no es sólo Hong Kong, hay varias realidades que tienen problemas que no puedo evaluar en este momento. Respeto la paz y pido la paz para todos estos países que tienen problemas. Problemas como ese también están presentes en España... Es mejor ver las cosas con perspectiva y llamar al diálogo, a la paz, para que los problemas se puedan resolver.

Roland Juchem, CIC:

¿Y cuándo irá a Pekín?

Papa Francisco:

Ah, me encantaría ir a Pekín, amo China.

Matteo Bruni:

Gracias Roland. Hay una pregunta de Valentina Alazraki.

Valentina Alazraki, Televisa:

Papa Francisco, América Latina está en llamas. Vimos después de Venezuela y Chile imágenes que no pensamos ver después de Pinochet. Vimos la situación en Bolivia,

Nicaragua u otros países: disturbios, violencia callejera, muertes, heridos, incluso iglesias quemadas, violadas. ¿Cuál es su análisis de lo que está sucediendo en estos países? ¿Está usted personalmente, como Papa latinoamericano, haciendo algo?

Papa Francisco:

Alguien me lo ha dicho: “Hay que hacer un análisis”. La situación actual en América Latina se parece a la de 1974-1980, cuando en Chile, Argentina, Uruguay, Brasil, Paraguay con Stroessner, y creo que Bolivia, con Lidia Gueiler, se desarrolló la operación Cóndor. Una situación en llamas, pero no

sé si el actual es un problema similar o no. Realmente, en este momento no puedo hacer un análisis completo de esto. Es cierto que hay declaraciones precisamente no de paz. Lo que está sucediendo en Chile me asusta, porque Chile está saliendo de un problema de abuso que ha causado mucho sufrimiento y ahora se enfrenta a un problema de este tipo que no entendemos bien. Pero está en llamas, como usted dice, y debemos buscar el diálogo y también el análisis. Todavía no he encontrado un análisis bien documentado de la situación en América Latina. Y también hay gobiernos débiles, muy débiles, que no han logrado poner orden y paz en su interior. Y por eso llegamos a esta situación.

Valentina Alazraki, Televisa:

Evo Morales le ha pedido una meditación, por ejemplo. Cosas concretas...

Papa Francisco:

Sí, cosas concretas. Venezuela ha pedido la mediación y la Santa Sede siempre ha estado dispuesta. Hay una buena relación; estamos ahí para ayudar cuando sea necesario. Bolivia ha hecho algo parecido, no sé aún bien en qué senda, tengo que ver, pero también ha hecho una petición a las Naciones Unidas que envió delegados, e incluso a algunos países de la Unión Europea. Chile, no sé si ha hecho alguna solicitud de mediación internacional. Brasil ciertamente no, pero también hay problemas. Es un poco extraño, no quiero decir una palabra más porque soy incompetente, porque no he estudiado bien y honestamente no entiendo bien el problema.

Pero me aprovecho de su pregunta: habéis hablado poco de Tailandia, y Tailandia es otra cosa, diferente de Japón, otra cultura, totalmente diferente, una cultura de trascendencia, una cultura también de belleza, diferente de la belleza de Japón: una cultura con tanta pobreza y tanta riqueza espiritual. Pero también hay un problema que hiere el corazón y nos hace pensar en “Grecia y las otras” [libro de Valentina Alazraki]: Usted es una maestra en este problema, el de la explotación, lo ha estudiado bien, y su libro ha hecho mucho bien. Y en Tailandia, algunos lugares de Tailandia son duros, tienen un problema con esto, lo tienen difícil. Hay una región, Tailandia del Sur, y también hay otra, la hermosa Tailandia del norte, a donde no pude ir, la Tailandia tribal, como el Nordeste de India tribal, que tiene una cultura totalmente diferente. Recibí a una veintena de personas de esa zona, los primeros cristianos, los primeros bautizados, que vinieron a Roma, con otra cultura diferente, esas culturas tribales, que en la India son bien conocidas, pero en Tailandia todavía no se conocen bien; están en el norte. Y Bangkok, como hemos visto, es una ciudad muy moderna, es una ciudad fuerte, grande, pero tiene problemas diferentes a los de Japón y riquezas diferentes a las de Japón. Esto es importante. Pero quería

subrayar el problema de la explotación, y le agradezco por su libro. Y también quiero dar las gracias por el “libro verde” [*L'alfabeto verde di Papa Francesco*] de Franca Giansoldati... ¿dónde está? Ah, está allí. Dos mujeres presentes en el vuelo y que han escrito cada una un libro que aborda los problemas de hoy: el problema ecológico, el problema de la destrucción de la madre tierra, del medio ambiente; y el problema de la explotación humana, que usted ha tratado. Se ve que las mujeres trabajan más que los hombres y son capaces: gracias. Gracias a los dos por esta contribución. Gracias. Y todavía tengo en mi corazón la camisa de Rocío [referencia a la camisa de una joven mexicana asesinada que Valentina Alazraki entregó al Papa en una entrevista reciente]. Y a todos vosotros, gracias por hacer preguntas directas, gracias. Eso es bueno, siempre es bueno. Rezad por mí. Que tengáis un buen almuerzo. Gracias.

Missatge del Papa als participants a la Conferència de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic Madrid (2-13 de diciembre de 2019)

Publicamos a continuación el mensaje que el Santo Padre Francis ha enviado a la Sra. Carolina Schmidt, Ministra de Medio Ambiente de Chile y Presidenta de Cop25, y a los participantes en la Conferencia de las Naciones Unidas sobre el Clima, que se celebra en Madrid del 2 al 13 de diciembre de 2019, cuyo texto fue leído en la apertura de los trabajos por el Cardenal Secretario de Estado Pietro Parolin:

Mensaje del Santo Padre

A Su Excelencia, la Sra. Carolina Schmidt, Ministra de Medio Ambiente de Chile, Presidente de la COP25, Vigésimo quinto período de sesiones de la Conferencia de los Estados Parte en la Convención Marco de las Naciones Unidas sobre el Cambio Climático

(Madrid, 2-13 de diciembre de 2019)

El 12 de diciembre de 2015, el COP 21 adoptó el Acuerdo de París, cuya

aplicación "requerirá un compromiso concertado y una dedicación generosa por parte de cada uno"[1].

Su rápida entrada en vigor, en menos de un año, y las numerosas reuniones y debates destinados a reflexionar sobre uno de los principales desafíos para la humanidad, [2] el del cambio climático, y a identificar las mejores formas de aplicar el Acuerdo de París, han puesto de manifiesto una creciente toma de conciencia por parte de los distintos actores de la comunidad internacional de la importancia y la necesidad de "trabajar juntos en la construcción de nuestra casa común"[3].

Lamentablemente, después de cuatro años, debemos admitir que esta conciencia sigue siendo bastante débil, incapaz de responder adecuadamente a ese fuerte sentido de urgencia de acción rápida que exigen los datos científicos de que disponemos, como los descritos en los recientes informes especiales del Grupo Intergubernamental de Expertos sobre el Cambio Climático (IPCC)[4] Estos estudios muestran que los compromisos actuales de los Estados para mitigar el cambio climático y adaptarse a él distan mucho de ser los que realmente se necesitan para alcanzar los objetivos establecidos en el Acuerdo de París.

¡Demuestran lo lejos que están las palabras de las acciones concretas!

En la actualidad, existe un creciente acuerdo sobre la necesidad de promover procesos de transición, así como una transformación de nuestro modelo de desarrollo, para fomentar la solidaridad y reforzar los fuertes vínculos entre la lucha contra el cambio climático y la pobreza. Así lo demuestran también las numerosas iniciativas que se han puesto en práctica o están en marcha, no sólo por parte de los gobiernos, sino también de las comunidades locales, el sector privado, la sociedad civil y las personas. Sin embargo, sigue siendo motivo de gran preocupación la capacidad de esos procesos para respetar el calendario exigido por la ciencia, así como la distribución de los costos que requieren.

Desde esta perspectiva, debemos preguntarnos seriamente si existe la voluntad política de destinar con honestidad, responsabilidad y coraje, más recursos humanos, financieros

y tecnológicos para mitigar los efectos negativos del cambio climático, así como para ayudar a las poblaciones más pobres y vulnerables que son las más afectadas [5].

Numerosos estudios nos dicen que todavía es posible limitar el calentamiento global. Para ello necesitamos una voluntad política clara, previsora y fuerte, decidida a seguir un nuevo rumbo que apunte a reorientar las inversiones financieras y económicas hacia aquellas áreas que realmente salvaguarden las condiciones de una vida digna de la humanidad en un planeta "sano" para hoy y para mañana.

Todo esto nos invita a reflexionar concienzudamente sobre la importancia de nuestros modelos de consumo y producción y sobre los procesos de educación y sensibilización para hacerlos coherentes con la dignidad humana.

Nos enfrentamos a un "desafío de civilización" en favor del bien común y a un cambio de perspectiva que sitúa esta misma dignidad en el centro de nuestra acción, que se expresa claramente en el "rostro humano" de las emergencias climáticas. Sigue habiendo una oportunidad, pero no debemos permitir que se cierre. Debemos aprovechar esta ocasión mediante acciones responsables en los ámbitos económico, tecnológico, social y educativo, sabiendo muy bien que nuestras acciones son interdependientes.

Los jóvenes de hoy muestran una gran sensibilidad a los complejos problemas que surgen de esta "emergencia". No debemos cargar a las próximas generaciones con los problemas causados por los anteriores. Debemos darles, en cambio, la oportunidad de recordar a nuestra generación como aquella que renovó y actuó -con conciencia honesta, responsable y valiente- la necesidad fundamental de colaborar para preservar y cultivar nuestra casa común. ¡Ojalá podamos ofrecer a la próxima generación razones concretas para esperar y trabajar por un futuro bueno y digno! Espero que este espíritu anime el trabajo de la COP25, a la cual deseo mucho éxito.

Reciba, señora Presidenta, mis más cálidos y cordiales saludos.

Vaticano, 1 de diciembre de 2019

FRANCISCO

^[1] Palabras después del Ángelus, 13 diciembre 2015.

^[2] Cfr. *Laudato si'*, n. 25.

^[3] Cfr. *Laudato si'*, n. 13. Cfr. Mensaje a la COP 23, Marrakech, 10 noviembre 2016.

^[4] Cfr. IPCC: *Summary for Policymakers of the Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty*, 6 October 2018. IPCC: *Summary for Policymakers of the Special Report on Climate Change, Desertification, Land Degradation, Sustainable Land Management, Food Security, and Greenhouse Gas Fluxes in Terrestrial Ecosystems*, 7 agosto 2019; IPCC: *Summary for Policymakers of the Special Report on The Ocean and Cryosphere in a Changing Climate*, 24 septiembre 2019.

^[5] Cfr. Papa Francisco Vídeo-mensaje con ocasión de la Cumbre sobre la Acción Climática, New York, 23 septiembre 2019.

ADVENT, TEMPS D'ESPERANÇA

Recull de les cartes dominicals dels bisbes de Catalunya

Gabinet d'informació de l'Església a Catalunya

Diumenge 1 de desembre l'Església comença un nou any litúrgic amb l'inici del temps d'Advent, un temps d'esperança, de conversió i de preparació del Nadal, un període de quatre setmanes dedicat a mantenir i revitalitzar una bona disposició personal i comunitària davant de la vinguda del Nen-Déu que neix a la cova de Betlem.

Els bisbes de Catalunya centren els seus escrits dominicals a parlar del temps d'Advent, així com del *Black Friday* dels pobres i d'un any de canvis.

Vuit de les cartes dominicals parlen del temps d'Advent. L'arquebisbe de Tarragona, **Joan Planellas**, diu que “és el temps més adient per a cultivar la més humil, la més alegre i la

més atrevida de totes les virtuts teològiques: és el temps de l'esperança” i que parla de l'esperança cristiana, que és duradora, que és “aquella que no caduca perquè es fonamenta en la fidelitat de Déu”, “aquella que neix més profundament en la intimitat del cor”, “la que fa reflorir en el fons de l'ànima la certesa de sentir-nos estimats, malgrat les penúries i els entrebancs de la vida”. Afirmar que l'esperança cristiana és també “aquella que, malgrat tot, infon confiança i no ens fa sentir sols”, la que “ens deixa pau i joia en la pròpia intimitat, independentment dels obstacles, de les angoixes o del que ens trobem a

fora", la que, "com ens diu sant Pau, no defrauda, «no enganya»". Destaca que aquesta esperança "ens carrega de paciència i de fortalesa davant les proves, ajudant-nos a vèncer tota tribulació" i "ens allibera dels nostres nius de tristesa, ens fa volar, ens revela el destí meravellós pel qual hem nascut". Alerta, però, que "aquesta esperança necessita ser treballada, cultivada" i explica que "per això, el temps d'Advent és l'adequat per recordar les inacabables promeses de Déu i experimentar la seva protecció invencible". Finalment, diu que el temps d'Advent "és el temps per escoltar les promeses, els anhels i les esperances dels grans profetes de l'Antic Testament, com el profeta Isaïes", que "és el temps per apropar-nos a la Mare de Déu, la que millor resumí i visqué totes les esperances de l'Antic i del Nou poble creient" i que "és també el temps per sentir en el nostre cor el buf de l'Esperit de Déu que ens impulsa a l'esperança".

L'arquebisbe d'Urgell, **Joan Enric Vives**, diu que "el dia en què Crist es va fer home per redimir el món va canviar el curs de la història" i que "l'Església participa i actualitza la llarga preparació d'aquell esdeveniment de salvació amb aquest temps específic de preparació al Nadal". Afirmar que durant l'Advent ens preparem per a la vinguda de Crist en el Nadal, però que "també recordem que Crist va prometre que tornaria: *"Tornaré i us prendré a casa meva"* (Jo 14,3)". Recorda que "l'Advent és un temps d'espera per a aquesta segona vinguda, així com un reconeixement que serem jutjats per Crist per les nostres accions i decisions" i que "per aquesta raó l'Advent també és un temps de conversió i penediment, que ens ha de conduir a l'esperança i l'alegria per la vinguda de Crist". Manifesta que "hi ha moltes maneres pràctiques d'entrar a l'Advent", temps d'expectació, vigilància, conversió i alegria, i que "el

podem concretar en una pregària més intensa; una moderació en el menjar i el temps de televisió o d'esport, per tenir temps d'estar més amb la família i els amics", així com "comprar només el necessari i no el superflu". Afirmar que "hauríem de saber compartir amb tanta gent ferida que necessita sentir i rebre el nostre amor; i cercar una acció solidària". Finalment, diu que "es tracta de preparar-se a viure més plenament l'alegria i la gràcia que rebem per Nadal, tot pregant i pensant més en la Verge Maria que, amb el seu sí confiat a Déu, va fer possible l'Encarnació i la salvació de la humanitat".

El bisbe de Sant Feliu de Llobregat, **Agustí Cortés**, diu que "l'encís del temps d'Advent rau en les seves invitacions a somiar" i que els missatges profètics i els personatges que ens presenta la litúrgia "tenen quelcom de seductors" i "ens encoratgen a viure". Afirmar que el primer pas consisteix a fer cas del profeta Isaïes, que ens convida a "pujar" a la muntanya del Senyor. Assegura que "l'optimisme, la seguretat en els propis recursos, que caracteritza la societat moderna, podria sintonitzar amb la crida del profeta" i que "això de "pujar" forma part de la tradició més clàssica de la teologia i l'espiritualitat" i "també era propi de determinades filosofies, que influïren en el cristianisme". Recorda que "havent arribat sant Agustí a la seva plena maduresa com a cristià i com a bisbe, es va veure forçat a escriure una gran obra, *"La Ciutat de Déu"*"

on “fa tota una interpretació de la història, segons el projecte de Déu”, “veu que la història és el resultat de l'enfrontament entre els qui estimen Déu i els altres i els qui només s'estimen a si mateixos oblidant els altres i Déu” i “amb Jesucrist ell veu al final el triomf de la ciutat de l'amor” i diu que “a aquesta ciutat hem de “pujar” i aquest és el sentit de tota la nostra existència”. Explica que “el sant va extreure de la seva experiència, la seva oració i la seva reflexió el següent principi: *“La Ciutat de Déu, rica en humilitat, ascendeix quan descendeix”*”. Finalment, destaca que “Isaïes ens crida a pujar, els moderns a lluitar per aconseguir una utopia, alguns cristians a comprometre'ns per a construir un món millor”, que “el veritable Advent ens posa davant un misteri: ¿com entendre i viure allò de pujar baixant?” i que “és talment el misteri de l'Encarnació”.

El bisbe de Terrassa, **Josep Àngel Saiz**, parla sobre l'espera, “un dels aspectes més naturals de l'existència humana, i que tant costa encaixar en el nostre estil de vida actual, massa carregat de presses i que genera estrès”. Diu que “no podem oblidar que des del moment del naixement, la nostra vida és una espera contínua fins que arriba la mort, un pelegrinatge cap al més enllà” i que “mentrestant, la nostra vida està formada per petites i grans esperes”. Afirmar que “el fet d'esperar és una dimensió que travessa tota la nostra existència familiar i social, que està present en totes les situacions, des de les més trivials fins a les més transcendents”, com ara l'espera del naixement d'un fill, l'espera d'un ésser estimat, familiar o amic o l'espera del resultat d'una prova mèdica en el cas d'una malaltia greu. Recorda que “l'Església

inicia un nou Any litúrgic amb el primer Diumenge d'Advent”, que “comença una nova etapa en el nostre pelegrinatge de fe, que commemora un any més el misteri de Crist i es prepara per al seu acompliment final” i que l'origen d'aquest costum d'un temps de preparació per a la vinguda del Senyor “es troba en la litúrgia de les esglésies d'Hispania i de les Gàl·lies, i posteriorment es va estendre a Roma”. Diu que el temps d'Advent “és un moment propici per revisar les nostres esperances i desitjos, les aspiracions més profundes del nostre cor” i ens convida a preguntar-nos quines són les nostres expectatives, en aquest moment de la nostra vida. Finalment, ens aconsella que aprenem de la Verge Maria “a viure l'Advent, amb el sentiment d'una espera profunda, que només la vinguda de Déu pot omplir i saciar”.

El bisbe de Vic, **Romà Casanova**, diu que “enmig del nostre món els cristians som cridats a ser portadors d'esperança”, que “un signe del nostre temps és la por al futur” i que “són moltes les realitats que amenacen la humanitat”. Recorda que “el sant Pare Francesc en l'encíclica *Laudato si'*, ens ensenya a fer una mirada a una amenaça concreta: el perill de la destrucció del nostre planeta” i que ho fa “ajudant a mirar les causes i les conseqüències en la mateixa humanitat”. Afirmar que “el temps d'Advent, preparació per a Nadal de nostre Senyor Jesucrist, és un temps oportú per a preparar el nostre cor a l'espera del Salvador” i que “dos aspectes s'han de conjuminar”: revirar intensament l'esperança i esforçar-nos en la conversió, sempre necessària per al cristià. Creu que “seria oportú preguntar-nos quina podria ser la nostra conversió per esdevenir més i més

portadors d'esperança al nostre món", així com que "no som prou conscients de quin és el nostre paper en l'esdevenir de la nostra història". Reconeix que "molts dels mals que ens cauen al damunt tenen la seva arrel en la falta de coherència en la nostra vida cristiana", però que "encara es manifesta més la nostra manca de capteniment per viure el do que hem rebut, perquè no som portadors d'esperança per als nostres germans" i "això és una manca de caritat envers ells". Finalment, diu que "el gran repte que tenim tots els qui creiem en Crist en aquesta nostra terra és el deure d'anunciar-lo de nou als nostres germans que l'han oblidat o no el coneixen", que "hem de ser més i més portadors d'esperança per al nostre món" i que "Crist és la nostra esperança viva".

El bisbe de Tortosa, **Enric Benavent**, diu que "cada any, amb l'arribada de l'Advent, iniciem un nou any litúrgic durant el qual celebrarem de nou el misteri de Crist" i que "al llarg de tot el cicle reviuem els esdeveniments centrals de la nostra salvació, escoltarem cada diumenge les paraules del Senyor i continuarem recorrent el camí de la fe com autèntics deixebles seus". Reconeix que "aquest fet pot viure's de maneres molt diferents", ja que "és possible que per a alguns no signifiqui res especial", "hi haurà també els qui es troben desmotivats per circumstàncies personals, no tenen motius per a l'alegria i la pròxima celebració del Nadal, amb tot el que socialment comporta, no suscita en ells cap il·lusió", "altres poden sentir-se temptats a pensar que el missatge d'esperança que se'ns anuncia no és més que la *projecció d'una il·lusió*" i *"fins i*

tot als cristians que habitualment vivim la fe ens pot ocórrer que ens haja envaït la rutina i la mediocritat, ens conformem amb el que vivim i no sentim el desig de créixer en la vida cristiana". Afirmar que aquestes situacions ens han de portar a pensar que la humanitat, i cadascun de nosaltres, estem necessitats "d'una paraula d'esperança que ens desperte d'una forma de viure sovint rutinària i sense motivacions profundes per a seguir Crist i créixer en la nostra vida cristiana", estem necessitats "d'un missatge que ens ajude a descobrir que la vinguda del Senyor ens parla d'una Esperança definitiva que no pot ser ofegada per les desil·lusions, els sofriments i les dificultats de la vida". Finalment, diu que "l'Advent ens anuncia el "Sí" de Déu a la humanitat" i demana que "aquest temps de gràcia sigui de debò un nou començament ple d'il·lusió i d'esperança en el nostre seguiment de Crist".

El bisbe de Lleida, **Salvador Giménez**, diu que "el naixement de Jesucrist és el fet més extraordinari que han vist els segles" i que "aquest esdeveniment tan gran exigeix de tots els cristians una autèntica i renovada preparació" que "se centra en una conversió interior de cadascú de nosaltres i en una revisió de les actituds i activitats de les nostres pròpies comunitats a l'estil de les paraules i els fets del Messies". Centra la seva reflexió "en la proposta que resideix en l'interior de cada persona". Afirmar que el canvi que ens ofereix el Naixement de Jesús "acompanya sempre el nostre propi esdevenir", "és un esdeveniment que projecta la dimensió amorosa de Déu sobre nosaltres i pretén que desterrem els egoismes, els interessos o les conveniències de cadascú". Recordar que "en l'Advent ens preparem per a aquesta conversió interior

amb els condicionants que cada cert temps ens imposa la realitat” i reconeix que segurament aquest any “seria bo que ens preguntéssim quines condicions posa Déu per parlar amb la humanitat, quines exigències manifesta per trobar-se amb els altres, quin camí marca per a l’abraçada amb aquells que no pensen o no senten de manera semblant que un mateix”. Finalment, recorda que durant aquests dies els cristians escoltarem “consells i advertències dels profetes per fer el bé i denunciar la falsedat i el pecat”, “contemplarem la figura de Joan Baptista”, “observarem l’actitud de la Verge Maria” i “escoltarem alguns passatges de la vida de Jesús que ens impulsaran al seu seguiment” i diu que “tot això ens ajudarà a una bona preparació”.

El bisbe de Girona, **Francesc Pardo**, diu que cada any es pregunta per què l'Església ens proposa aquest temps d'Advent i quina és la seva finalitat, “perquè en sessions de catequesi amb infants i en algunes reunions amb els seus pares, en explicar i comentar l'Advent, constatava que sobretot es contemplava com un temps per anar a comprar, per anar a buscar molsa per fer el pessebre, per pensar en les felicitacions que calia enviar”... Pensa que “ens cal recuperar o refer la virtut de l'esperança” i que “l'Advent és temps d'esperança perquè ens vol ajudar a viure l'actitud d'aquells que esperaven que Déu els enviaria el Messies alliberador i es manifestaria al seu poble”. Afirmar que “per a nosaltres, cristians, les tres grans virtuts o actituds fonamentals són la fe, la caritat i l'esperança” i es pregunta si sabem explicar bé

l'esperança. Recorda que els cristians esperem Jesucrist, esperem que “el Salvador, que ja s'ha encarnat en la història humana, torni gloriós per portar a plenitud la salvació que ens ofereix amb la seva vida, mort i resurrecció”, esperem “que la història de cadascú i de la humanitat acabarà bé, i molt bé, perquè acabarà amb Déu”. Diu que “fonamentem aquesta esperança en la vinguda primera de Jesús com a home, que ens disposem a reviure per Nadal amb l'actitud d'esperança dels justos, dels profetes i sobretot de Maria, la seva mare”, que “aquesta esperança en «el cel» de cap manera ens allunya de la terra i del compromís d'estimar-la i transformar-la, ans al contrari” i que el nostre compromís és lluitar contra “el pecat, per assegurar la vida amb dignitat, amb llibertat, amb fraternitat de tota persona i de tots els pobles, tal com Déu vol”. Finalment, manifesta que “esperem la Salvació, però ja l'hem començat a viure”.

El **cardenal Joan Josep Omella**, diu que “l'inici de l'Advent ve precedit, com ja comença a ser habitual, per un nou *Black Friday*”, un dia en què “milers de persones surten al carrer amb un únic objectiu: trobar les millors ofertes”, “tot això, per estalviar uns euros”. Afirmar que els compradors “aguanten estoicament hores el seu torn per arribar a la caixa, on buiden la targeta de crèdit i omplen bosses i bosses de més coses de les que havien previst” i “arriben a casa esgotats, però satisfets, sense sospitar que algunes botigues ofereixen productes de menor qualitat o de temporades anteriors”. Recorda que “mentre uns viuen la bogeria del consumisme, uns altres surten al carrer buscant una altra mena d'oportunitats”. Afirmar que “aquests aventurers són els pobres de la nostra societat” i que “per a ells, tots els dies són *Black Fridays*, dies

fosc, perquè cada dia han de buscar-se la vida". Diu que "alguns aguanten estoicament llargues cues per ser atesos o trobar un plat en un menjador social", "tot per estalviar uns euros" i que "arriben a casa (els que la tenen) esgotats, però també satisfets d'haver aconseguit alguna cosa". Manifesta que "iniciatives com el *Black Friday* contribueixen a normalitzar un consum exagerat, a consumir per consumir, no per necessitat, i aquesta és la tendència general". Finalment, diu que "com a cristians, hem de reflexionar sobre el consum", que "no es tracta de renunciar a consumir, sinó de comprar el realment necessari", i que creu que "en aquest inici del temps d'Advent seria bo dedicar una mica de temps diari a plantejar-nos una vida més sostenible, amb un consum més responsable i solidari".

El bisbe de Solsona, **Xavier Novell**, recorda que "aquest diumenge comencem un nou any litúrgic" i que "l'Advent ens parla de temps futurs, de temps d'espera i de promeses d'una novetat desbordant i esperançadora" i diu que en aquest sentit la diòcesi de Solsona "està conclouent un Advent de dos anys a nivell parroquial i diocesà" perquè "des de fa un parell de cursos un bon grup de parròquies grans continuen promovent iniciatives de primer anunci, conversió i discipulat i, a més, han començat canvis en misses, catequesis i altres activitats pastorals perquè tot apunti més decididament vers una comunitat parroquial evangelitzadora". Anuncia que "aquest curs es veuran molts més canvis": "Una nova visita pastoral més promotora d'una experiència de comunitat; uns pressupostos que prioritzen més les dotze comunitats parroquials de referència; uns canvis als mitjans de comunicació

diocesans; un nou model catequètic, avalat a nivell català pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi". Reconeix que els canvis "sempre són difícils", "són impossibles si no s'expliquen o no es fa l'esforç d'entendre'ls" i "són impossibles si són precipitats o bé manca una comunitat articulada i nombrosa que somnia sortir de la rutina de l'anar fent". Desitja que "la gent del Full, que sou els de missa, sigueu dels que us interesseu, beneïu i valoreu els canvis". Diu que "canviem pensant en els vostres fills i néts", que "treballem perquè puguin conèixer Crist i viure en cristià" i que "de cap de les maneres ells ho podran fer sense nous camins d'aproximació, sense misses més vives i comunitàries, sense una catequesi més orant, dominical i familiar". Finalment, demana que acollim els canvis "amb positivitat i esperança malgrat les murmuracions i els titulars".

**Conferència
Episcopal Tarraconense**

CALEIDOSCOPI DE LA VIDA RELIGIOSA

El tresorer jesuïta del Papa

Guerrero té per davant una important i delicada feina; nascut a Mèrida, va estudiar Filosofia i va començar una tesi doctoral sobre Hannah Arendt

ANNA BUJ

La Vanguardia 30 NOVENBRE 2019

El lloc estava vacant des de febrer, quan se li va acabar el mandat al cardenal George Pell. Compleix condemna en una presó australiana, encara que no exercia les responsabilitats des que va marxar al seu país per defensar-se –sense èxit– de les acusacions d'abusos sexuals. La secretaria d'Economia de la Santa Seu, més coneguda com el *superministeri* de Finances, es trobava sense

ningú al capdavant aquests últims i difícils mesos, a l'esclatar l'enèsim escàndol financer al Vaticà.

Sembla un regal enverinat per a Juan Antonio Guerrero, el discret jesuïta extremeny que el papa Francesc ha nomenat recentment ministre de Finances, i assumirà el comandament a partir de gener. “Espero poder contribuir a la transparència econòmica de la Santa Seu i a fer un ús eficient dels béns i recursos que estan al servei de la important missió evangelitzadora de l'Església”, va declarar al portal del Vaticà. Van ser les primeres paraules des que ha deixat de ser un complet desconegut.

Malgrat que els últims anys els ha passat a Roma com a delegat superior general per a les cases i obres interprovincials de la Companyia de Jesús, el religiós espanyol és una figura estranya per a la sempre opulenta Cúria romana. Fins i tot ha rebutjat ser ordenat arquebisbe, com sol ser habitual a l'accedir a aquest càrrec. Nascut el 1959 en una família de classe mitjana a Mèrida, Guerrero es va formar en els salesians i va passar uns anys de l'adolescència en un internat dels jesuïtes a un poble de Badajoz, on va descobrir la seva vocació. Després va marxar a Madrid a estudiar Economia, i també és llicenciat en Filosofia i Teologia.

És un apassionat de la filosofia política –va començar una tesi doctoral sobre Hannah Arendt–, i va ser professor a la Universitat Pontifícia de Comillas. Gaudeix també d'experiència en terres de missió, perquè entre el 2015 i el 2017, quan va ser cridat a Roma, va portar els comptes dels jesuïtes a Moçambic.

Qui el coneix bé és el pare Pascual Cebollada, postulant general de la Companyia de Jesús, i bon amic des de fa 40 anys. “És una persona enginyosa, molt aguda, que es mou bé en el terreny de la broma”, assegura Cebollada, que recorda les visites a la casa familiar a Mèrida. La mare, molt religiosa, era mestressa de casa i voluntària a l'església, i el pare un petit empresari. Guerrero encara els visita quan pot, ara que són molt grans. Un dels germans és cap de la policia municipal de Mèrida. Cebollada el defineix com una persona molt pràctica, allunyada de les ideologies i preocupada per la pobresa. Recorda que sent joves jesuïtes, sempre que els encarregava alguna funció de tipus econòmic acudien a ell perquè els supervisés, i que va voler que els diners dels possibles regals d'amics i familiars quan va ser ordenat sacerdot anessin als pobres. “El nomenament em va sorprendre totalment. Sempre penses que aquí posaran un arquebisbe, a algú de la Cúria”, explica el seu company. “Ell ho va interpretar com un servei a l'Església, però és molt conscient de la complexitat”.

**Francesc necessita
una persona de total
confiança per canviar
la malmesa imatge
dels comptes vaticans**

I és que Guerrero té al davant un atasca titànica, en principi per a un mandat de cinc anys. En primer lloc, haurà de resoldre el “dèficit estructural” a les finances vaticanes, admès pel cardenal alemany Reinhard Marx. Un llibre va destapar fa un mes que si no es fa res, el Vaticà caurà en fallida el 2023. Segons el periodista Gianluigi Nuzzi, el Vaticà perd

Q

QUI

JUAN ANTONIO

GUERRERO

*El nou ministre de Finances
de la Santa Seu, successor
del cardenal Pell, haurà de
posar ordre entre els escàndols
de corrupció*

120.000 euros al dia per la caiguda de donacions, pel poc rendiment de l'enorme patrimoni a Roma –uns 800 immobles són buits i un 15% de les cases es lloguen a cost zero o amb preus de favor–, però també per l'alta despesa en personal, que l'autor situava en 140 milions d'euros només l'any passat.

En segon lloc, Guerrero recull el càrrec en ple escàndol per la filtració d'uns documents confidencials que van descobrir que la Secretaria d'Estat hauria gastat 180 milions d'euros en un edifici exclusiu de Londres, provinents d'un fons de les donacions que els feligresos fan a través de l'Òbol de Sant Pere, teòricament destinats a projectes de caritat. Cinc empleats estan sent investigats, i fins i tot ha caigut el cap de seguretat del Papa.

Ningú no sap quants diners entren a través d'aquest opac organisme, perquè no presenta els comptes des del 2013. A la tornada del recent viatge al Japó,

Francesc va haver de reconèixer que hi ha hagut corrupció en la gestió de les finances vaticanes.

El jesuïta haurà també de millorar la imatge de la Secretaria d'Estat, entelada per la condemna al cardenal Pell a Austràlia per pederàstia. “El Papa buscava algú de total confiança, i va trobar una persona amb coneixements teòrics i pràctics i, sobretot, honrada amb els valors i la coherència de vida per donar exemple, diu finalment Cebollada. Amb aquesta elecció s'acaben els rumors sobre qui succeiria el turbulent Pell –es va parlar d'una dona– i comença el repte més important de la vida de Guerrero, que ara serà l'espanyol més important al Vaticà al costat del cardenal Luis Francisco Ladaria, al capdavant de la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

El monestir de Pedralbes, on encara viuen monges de clausura, obre totes les portes

Una nova web i una recreació virtual permeten entrar a estances fins ara inaccessibles

Sílvia Marimon
Ara.cat 28/11/2019

El Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes, que encara conserva una petita comunitat de monges clarisses, ha tingut un llarg recorregut: va ser fundat per la reina Elisenda de Montcada el 1326 amb el suport del seu marit, el rei Jaume II. Des d'aleshores, i han passat més de 700 anys, aquest monestir ha estat governat per dones. Centre de poder polític i econòmic, va viure múltiples transformacions arquitectòniques i polítiques. Moltes estances, però, sempre han estat inaccessibles.

Fins ara. A partir d'avui, des de casa, a través de la [web del monestir](#), i des del mateix Reial Monestir de Pedralbes, amb una recreació 3D, es pot entrar (virtualment) a les cel·les del dormidor, als passadissos, a la cuina, a la infermeria, a les capelles...

Rere els murs del monestir. Set-cents anys d'una història en femení és una síntesi d'anys de treball de documentació, sobretot als arxius del monestir, i d'estudis historicaquitectònics. L'exposició també mostra un vídeo on la veu narradora és la de Violant de Montcada. Abadessa del monestir entre 1477 i 1514, Montcada va ser doblement destituïda. "Hem escollit aquest període històric perquè el segon pis del monestir ja estava construït i perquè Violant de Montcada es va saltar totes les normes – explica Anna Castellano, conservadora en cap del monestir de Pedralbes—. Ferran el Catòlic volia imposar la seva família i Violant va lluitar perquè no la desplaressin". El segle XV va ser força convuls: hi va haver la Guerra Civil Catalana i la pugna pel poder també es va notar rere els murs del monestir.

La capella de Sant Miquel torna a tocar l'ànima

La web és un repàs dels 700 anys d'història i de l'evolució i les transformacions arquitectòniques de l'edifici. La recreació 3D permet entrar a la cuina, la infermeria, la capella de Sant Miquel (mentre es pintava) i al claustre, tal com eren a l'Edat Mitjana. "És el monestir urbà femení en ús més gran d'Europa i ha tingut sempre una relació intensa amb el Consell de Cent i l'Ajuntament de Barcelona –assegura l'historiador Reinald González–. Hem fet també una recerca física de tots els espais, fins i tot de clausura, i mostrem totes les modificacions estructurals. La recerca ens ha permès reordenar el calendari de construcció i ocupació del monestir". Segons González, entrar en el detall constata que hi ha diferències entre els espais de clausura masculins i femenins: "Es nota en les portes, en les cadires, en la mètrica".

Quan la cadira marcava el poder de les dones

Hi ha altres singularitats: "Les dones no podien estar a l'església mentre es feia missa i la veien des del cor de l'església, darrera les gelosies". Una altra peculiaritat del monestir, i sense paral·lelismes a Europa, segons Castellano, és la sepultura d'Elisenda de Montcada. La reina va morir el juliol del 1364 i va ser enterrada al presbiteri: "Era un espai reservat als homes, però ella va voler ser enterrada allà –diu la conservadora en cap del monestir de Pedralbes–. Ella ho podia pagar i, qui paga, mana". La web també inclou un joc en què l'usuari tria un avatar i recorre diferents espais del monestir on ha de superar alguns reptes.

La recerca no acaba aquí. A través de la web es pot veure un claustre amb totes les plantes que s'hi cultivaven a l'Edat Mitjana. Però en el futur se sabran moltes més coses sobre la dieta de les clarisses. "Es van fer unes excavacions a l'hort i vam descobrir que allà hi havia l'abocador. Es van trobar trossos de ceràmica, ossos d'aviram, llavors del segle XIV..." Tot plegat s'analitzarà per saber què era exactament el que menjaven les monges. I és que el Monestir encara té alguns capítols ocults.

L'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu inaugura el Noviciat Europeu a Brescia (Italia)

El noviciado europeo será una oportunidad para compartir la pluralidad y riqueza de nuestra vida religiosa en Europa

*Comunicación Orden Hospitalaria
de San Juan de Dios 2 diciembre 2019*

Este sábado, coincidiendo con la fiesta de San Andrés, tuvo lugar la inauguración del Noviciado Europeo de los Hermanos de San Juan de Dios en Brescia, Italia. Al acto asistieron Hermanos de las diferentes comunidades de la Provincia Lombardo Veneta y algunos colaboradores y voluntarios de los centros que la Orden tiene en esta ciudad italiana. El Noviciado es una etapa fundamental en la que los novicios viven la experiencia del encuentro personal con Dios, disciernen, clarifican y profundizan la llamada del Señor para poder tomar libre y conscientemente, su decisión de seguir a Cristo en la Orden Hospitalaria. Es, además, un tiempo donde se evidencian sus cualidades humanas y espirituales, y se comprueba su intención e idoneidad para la profesión de los consejos evangélicos.

El proyecto de Noviciado Europeo comenzó a construirse en abril de 2016 y han trabajado en él Hermanos de las diferentes Provincias de la Orden en Europa. *“El cuidado de la formación inicial de los jóvenes que sienten la llamada a ser Hermanos de San Juan de Dios es una prioridad para la Orden en este momento. Cuidar la formación es el medio más eficaz para lograr el desarrollo personal de aquellas personas que se sienten llamadas a consagrar su vida a la Hospitalidad, responder a las exigencias de la vida religiosa*

de hoy, asumir el carisma propio de la Orden y fortalecer nuestra identidad hospitalaria”, explica el Hno. Luis Marzo (España), responsable del Noviciado Europeo.

Los proyectos formativos comunes a varias Provincias son ya una realidad en las regiones de la Orden de América latina, África y Asia-Oceanía. *“Creo que la puesta en marcha del Noviciado Europeo es un signo del Espíritu que nos anima a salir de nosotros para construir juntos el futuro de la Orden”,* añade el Hno. Luis.

La ciudad de Brescia es el lugar escogido para la ubicación del noviciado, pues cuenta con mucha tradición de albergar casas de formación de congregaciones religiosas y dispone de varias universidades católicas. En esta misma ciudad la Provincia Lombardo-Véneta de la Orden dispone un Instituto para la investigación y la atención a personas con problemas de salud mental y un centro para la acogida de personas sin hogar e inmigrantes. Estos dos proyectos servirán para que los novicios puedan realizar allí su experiencia de Hospitalidad.

Sant Joan de Déu: “La majoria de vocacions venen pels mitjans de comunicació”

Catalunya Religió. Laura Mor

L'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu inicia un camí per a la formació conjunta dels novicis de tot Europa. Els germans han inaugurat aquest dissabte un [nou noviciat europeu](#) a la ciutat de Brescia, a Itàlia. A primers de setembre ja s'hi van instal·lar els formadors i el servei s'anirà implementant a mesura que avanci el curs escolar.

“Ens vam plantejar el projecte de noviciat europeu amb la finalitat d'obrir la ment a un projecte més global”, explica en aquesta entrevista **Luis Marzo**, responsable del noviciat europeu. Els encarregats de la formació de les diferents províncies van detectar la necessitat “de conèixer altres realitats i escoltar el sentir de joves d'altres països”.

Quan un jove truca a la porta dels germans de Sant Joan de Déu per formar part de l'orde, s'inicia un procés de formació. L'etapa inicial, el postulatat, es fa a la mateixa província. El noviciat, la segona etapa de formació, s'havia fet els darrers quinze anys de forma conjunta per les tres províncies presents a Espanya, en una casa de formació a Madrid. En l'etapa de noviciat, els responsables de formació fan seguiment i ajuden la persona a discernir si la seva vocació és o no ser germà de Sant Joan de Déu.

Qui truca a la porta?

“La majoria de vocacions són gent que ens coneix pels mitjans de comunicació”, respon a la pregunta de com els coneixen els futurs novicis. “Són gent que té una sensibilitat especial, algú que diu ‘sentó que he de fer alguna cosa pels altres dins de l'Església’”. Posa d'exemple un jove que els va trucar després de conèixer l'alberg de Jesús Abandonado en un programa de televisió: “M'ha cridat l'atenció perquè jo estic buscant això que he vist en aquest programa”, els va dir.

Queden lluny els processos més tradicionals, com el seu mateix itinerari: “Quan jo vaig entrar a l'orde, venia de parròquia, d'un moviment de les Filles de la Caritat, amb tot un procés que desembocava en la recerca d'una institució on donar sortida a una crida”. En una realitat eclesial molt diferent, les cerques personals van per altres camins: “Avui funciona més viure una experiència de xoc”. Una experiència que faci dir als participants: “Vull fer un canvi a la meua vida, vull dedicar la meua vida als altres”, explica el germà Luis.

Descobrir la vocació hospitalària

A diferència d'altres institucions religioses, Sant Joan de Déu no té parròquies, ni escoles, ni moviments juvenils. Però sí que tenen una missió molt clara i entenedora pel gruix de la societat: ajuden els malalts i els exclosos. En aquest sentit, Marzo recorda el cas d'una dona que, després de participar en una Pasqua Hospitalària, va decidir estudiar infermeria: “Són persones que han descobert que atendre el dolor i el patiment dona sentit a la seva vida”. Marzo subratlla que es tracta d'un procés de doble sentit: “També és un èxit descobrir des de la teua vocació cristiana que el teu carisma és estar amb els malalts, siguis religiós o laic”.

Però com s'identifica una vocació? “Oferim activitats durant tot l'any als joves”, explica. Es refereix a diferents experiències, com la Pasqua hospitalària o els camps de treball a l'estiu, que proposen en els seus centres. Els participants coneixen aquestes propostes per o bé internet o pel boca-orella d'algú que hi ha participat i els ho recomana. “A partir d'aquestes experiències hi ha gent que continua una relació”. I, pensant en clau de noviciat, “tot i que no són majoria, també n'hi ha que arran d'una d'aquestes experiències es plantegen la vocació”.

Formació religiosa i de servei a les persones

Quan entren al noviciat, la formació compta amb dos pilars bàsics. “La nostra és una vocació religiosa, discernim que vulguin seguir Jesucrist i entregar-los la seva vida, amb un matís molt concret: la hospitalitat”. Els

germans reben formació en teologia, carisma i bíblia. I fan l'experiència fonamental de la vida en comunitat, que contempla espais de pregària diària.

Si la vida religiosa és el primer pilar, el segon és el servei en el món sanitari o social. L'experiència de seguiment de Jesús es completa, en l'àmbit hospitalari, amb el contacte directe amb els malalts, i en l'àmbit social, amb l'acompanyament al costat dels més vulnerables. “Tenim una oració que diu ‘que visquem en perfecta unitat l'amor a Déu i al pròxim’”.

Tenir els peus a terra

Segons Marzo són dos àmbits que no es poden separar: “No ens podem dedicar només a mirar el cel, sinó que hem de tenir els peus a terra”. I la terra on escullen caminar és sinònim, sovint, de dolor i de patiment, per exemple, amb els malalts i les seves famílies. “En l'hospitalitat, som conscients que els germans formem part d'aquesta gran família de Sant Joan de Déu on hi ha col·laboradors, voluntaris i benefactors que aporten recursos”. El germà Luis Marzo és infermer en una unitat de cures especials. Una feina on, assegura, “hi poses el teu matís com a infermer, però també com a religiós, com a germà”. Això passa per “acompanyar el projecte que va iniciar Sant Joan de Déu sent testimonis d'una crida”. I fa referència a la rutina d'una comunitat religiosa: “Nosaltres vivim en comunitat, cada dia ens llevem i junts comencem el dia preguntant, a continuació cadascú va a un projecte concret”. Pot ser la planta d'un hospital o els despatxos de la cúria amb qüestions d'organització, explica, “els germans no som més que els col·laboradors, sinó que al final som una part més d'aquesta família de Sant Joan de Déu”.

El repte de la diversitat

El projecte de noviciat conjunt europeu afronta el repte de la diversitat cultural i sociològica dels països d'origen. “Hi ha països on la religiositat a l'ambient encara és molt latent; i on la institució allí és més tancada, perquè la societat també ho és”. Mentre que en d'altres països guarden molt la distància, explica que quan visiten Catalunya se sorprenen de “la proximitat dels professionals amb els germans”.

“Encara que amb l'idioma no arribis a captar-ho, en el fons notes que és un germà de Sant Joan de Déu com tu: inculturat en el seu país, però amb un ADN comú”, apunta Marzo, que va ser responsable de pastoral juvenil i que ha estat també, fins ara, responsable del noviciat a Espanya.

Taula rodona 'Diàleg, respecte i tolerància'

Bisbat de Lleida
29 novembre 2019

El vespre del 20 de novembre, a la Biblioteca Pública de Lleida, el Grup de Diàleg Interreligiós, va organitzar una taula rodona per parlar del diàleg, el respecte i la tolerància entre les dones i homes de les diferents cultures i grups religiosos de la nostra ciutat.

El jesuïta antropòleg i abastament coneixedor de les religions, Xavier Melloni, ens va invitar a deixar-nos fecundar amb la paraula de l'altre, donar-li un vot de confiança que també m'omplirà perquè hi ha molta riquesa en els camins de Déu. I un repte, ens va dir "passem de competir a compartir". Va cloure dient que "tenim pors, el gran enemic del diàleg és el desconèixer. Cal conèixer i reconèixer"

Anna Puigdemall, budista tibetana establerta a Lleida, va dir que el diàleg és "la capacitat d'escoltar; del respecte podem rebre gratitud i que per ser tolerants, hem de tenir espai en la nostra ment; ens hem de buidar de les nostres vides". "La Pau pot ser un objectiu en comú en les diferents religions, diu i la compassió ens fa veure el molt dolor de l'altre", va dir.

**Bisbat
de
Lleida**

Taoufik Cheddadi musulmà, pertany al nombrós grup interreligiós consolidat de Manresa. Va començar explicant que no hi ha tantes diferències en les religions.

"El reconeixement per un musulmà és obligatori, és una obligació perquè s'ha de construir una tolerància a partir que ens coneixem" a dir. Per a nosaltres, va dir, "és una necessitat conèixer la cultura occidental". Va acabar dient que "estem en uns moments de diàleg, respecte i tolerància".

La IX Trobada de professionals cristians busca les respostes de la Resurrecció al monestir de Poblet

Meritxell Roselló / Flama.info, 29 novembre 2019

En ple mes de novembre quan les fulles cauen i el paisatge de l'entorn de Poblet es tenyeix de colors ocres, marrons i taronges per esperar una “vida nova i una resurrecció” a la primavera, un grup de la Germandat de Poblet encapçalat pel president, Cristòfol Trepà, Mar Galceran i el professor Francesc Torralba es plantegen obertament: *¿Què volem dir i què implica creure en la resurrecció avui?* Aquest és el títol de la IX Trobada d'intel·lectuals i professionals cristians que s'ha celebrat aquest passat cap de setmana, entre el 22 i 23 de novembre al monestir de Poblet. L'edició d'enguany ha comptat amb ponents multidisciplinars com el doctor en Física i professor emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), David Jou; la doctora en Teologia Bíblica per la Universitat de Deusto, Carmen Bernabé que van intervenir a la sessió del matí. A la tarda els ponents Miquel Mora, fundador i president de la Fundació Acompanya-Ca n'Eva; el catedràtic de cirurgia a la Universitat de Lleida i exrector de la mateixa universitat, Joan Viñas i el metge especialista en medicina intensiva, Jorge Campamà, van abordar el sentit de la Resurrecció durant la malaltia i en l'abisme de la mort.

En la presentació de la jornada, Cristòfol Trepà, actual president de la Germandat de Poblet i un dels coorganitzadors va presentar la trobada mostrant l'estat de comptes de la trobada i expressant algunes de les dificultats pel finançament de la jornada. En declaracions a l'agència flama.info, Trepà va manifestar “aquest any tenim molts problemes de finançament, perquè ja no gaudim d'un ajut que ens atorgava l'ajuntament de Lleida.” En aquest sentit va afegir “si no hi ha finançament probablement la d'aquest any serà l'última Trobada.”

En el seu discurs va presentar els diferents ponents en relació a la seva aportació en l'àmbit de la física, la revelació bíblica i des de l'àmbit de la medicina. També va reflexionar respecte el concepte Resurrecció i com en el nostre imaginari occidental “molts cristians creuen i esperen que tornaran a la vida amb el cos que van deixar”. Sobretot en la seva presentació va voler subratllar com la religió cristiana és “la més materialista de totes”, apel·lant al misteri de l'encarnació. Segons la fe cristiana Déu es fa present en l'eucaristia i que com a cristians “ressucitem com un cos espiritual, no només serem esperit: serem cos, des de la fe sabem que és així, però no ho entenem”, va afegir. Cristòfol Trepà va finalitzar plantejant la qüestió de si hi ha vida més enllà de la mort

explicant algunes experiències properes a la mort d'algunes persones com la del neurocirurgià, Eben Alexander, que es despertà a les portes de la mort. Per la seva banda, l'Abat de Poblet, Octavi Vilà, va dirigir unes breus paraules de benvinguda a tots els assistents desitjant una bona jornada i animant als organitzadors a consolidar la trobada cada any.

David Jou, catedràtic emèrit de Física de la Matèria Condensada per la Universitat Autònoma de Barcelona i poeta, recentment nomenat president de la Fundació Joan Maragall va oferir la primera ponència del matí sota el títol: *Entre la mort còsmica i la resurrecció algorítmica: petites reflexions sobre un gran misteri*. El

professor Jou va abordar la continuïtat de la vida des de l'àmbit científic i també, des de l'àmbit poètic. Des de l'àmbit físic va exposar els punts bàsics de com la ciència descriu la realitat física sota la triple perspectiva de la matèria, l'energia i la teoria de la informació.

En el seu discurs va voler incidir en com des de 1945 la teoria de la informació s'ha desenvolupat més ràpidament en la transmissió i emmagatzematge d'informació "en bits", en informàtica, en biologia molecular, en neurociències, robòtica i intel·ligència artificial. En aquest sentit, va exposar com el materialisme no pot plantejar l'existència de Déu, "el

materialisme exclou Déu", tanmateix "hauries de saber tota la matèria que hi ha a l'univers". En la seva dissertació també va mostrar la relació entre la informació i el genoma humà estudiada des de la biologia molecular explicant que la ciència pot treballar l'enviament de la matèria i la informació d'una espècie a un altre planeta; a més de treballar la possibilitat de congelar el cos i revitalitzar-lo posteriorment. Davant d'aquests avenços científics el professor David Jou va reconèixer que la ciència presenta les seves

limitacions i que l'amor de Déu no es pot conèixer científicament. Com a poeta va mostrar alguns dels seus poemes titulats: "Mística de Déu", on va transmetre el moment de la creu, la resurrecció i la relació de Déu amb el món. Per últim va mostrar el seu poema "Judici Final" que evoca el judici final com "un instant de llibertat i plenitud". El Dr. Jou va voler afegir que davant les preguntes de la resurrecció combinar teologia i teoria de la informació podria ser profitós.

La segona ponent Carmen Bernabé, professora de la Universitat de Deusto a Bilbao, especialista en Teologia Bíblica va presentar el que diu la Bíblia sobre la resurrecció. En primer lloc va realitzar una descripció actual de la creença de la vida després de la mort i l'interès cultural i interreligiós i el debat per aquesta qüestió. La seva ponència es va centrar en l'experiència d'aquesta resurrecció i com aquesta es va establir al s.I d. C. Una experiència que es va traduir en "unes paraules pròpies del context de la tradició bíblica i unes categories lingüístiques amb l'experiència que es produí". Segons la professora "els primers testimonis utilitzen un altre tipus de llenguatge per saber el que va passar amb

Jesús, tanmateix aquest llenguatge ha passat per la inculturació de la filosofia grega.” La tradició del poble d’Israel creia en un moment final de la història, però la resurrecció de Jesús representa que tota persona torna a una altra vida. La professora Bernabé va posar l’accent en les dones que s’acosten al sepulcre i el troben buit “no es tracta de Jesús com un fantasma, sinó una presència ressuscitada que han de comprendre.” En aquest sentit Carmen Bernabé va incidir en l’experiència que van percebre els primers deixebles i

comunitats adoptant “les actituds de Jesús”. A la part final va recordar com el sentit de la resurrecció ens permet encaminar a una plenitud de vida que condueix cap al compromís amb els pobres i amb l’esperança que es troba en el substrat antropològic.

En la sessió de tarda i com és habitual, al final de la Trobada, el doctor Francesc Torralba coordina una taula rodona amb tots els ponents i comunicadors per tal que dialoguin entre ells i perquè responguin les preguntes

del públic. En aquesta hi van prendre part la resta de participants a la trobada, duia per títol: “*Creure en la resurrecció transforma la nostra vida*”. Després de cadascuna de les seves exposicions es va arribar a diferents conclusions finals.

Una de les primeres és que el paradigma del materialisme pur ha quedat superat. La ciència Física, a partir de la teoria de la informació, obre un camp en què la supervivència, més enllà de la mort sembla viable. Els relats de la resurrecció de Jesús són el resultat d’una experiència, a la qual s’hi ha posat paraules d’acord amb gèneres literaris diferents, segons afirmà la Dra. Carmen Bernabé. Una altra de les conclusions a les quals van arribar els participants és que “creure en la resurrecció, des del punt de vista cristià, com una revitalització del cos és una idea ingènua.” La resurrecció representarà una “creació nova” que naixerà i mantindrà la nostra identitat amb la qual serem reconeguts en un estat que ara desconeixem. En aquest sentit els ponents i en el debat posterior es va concloure que “la fe i la confiança en la resurrecció ens obre a creure que la mort no té l’última paraula i que la mort és, com la naixença, sortir d’una situació per anar a una altra, on serem acollits per l’abraçada misteriosa de Déu.” Finalment es va concloure que “tanmateix la fe no és una garantia de viure la pròpia mort amb serenitat i confiança”, el mateix Dr. Viñas, malalt de càncer, va ser testimoni de com alguns agnòstics moren amb serenitat i com, de vegades, els creients moren amb ansietat i rebel·lia.

EL BATEC DE L'ESGLÉSIA

“Europa no pot viure tancada davant la pobresa”

- **Matteo Zuppi**, cardenal de Sant Egidi i arquebisbe de Bolonya -

JOSEP PLAYÀ MASET

La Vanguardia 1 DESEMBRE 2019

Matteo Zuppi (Roma, 1955) va ser nomenat bisbe auxiliar de Roma el 2012, tres anys després era arquebisbe de Bolonya i l'any següent, president de la Conferència Episcopal de l'Emília Romanya. Se'l coneix per haver estat mediador en les negociacions de pau a Moçambic el 1990 i fa poques setmanes ha estat nomenat cardenal de Sant Egidi. Ha estat a Barcelona per parlar precisament del papa Francesc.

Què vol dir ser cardenal de Sant Egidi?

Jo he crescut a la comunitat de Sant Egidi i cadascú viu la pertinença a l'Església amb la seva pròpia història, tot i que hem d'estimar tota l'Església. Per a mi no és una limitació, sinó una realitat. Però la meua estada a la parròquia del Trastevere i aquests anys a Bolonya també m'han influït. Dins de l'Església de vegades hi ha tendència a les lectures geopolítiques que no tenen en compte la comunió, que vol dir ser part de l'altre.

Què ha aportat Sant Egidi a l'Església i al món?

Sant Egidi és fruit del concili Vaticà II; va ser un regal. Aquella generació ens va ajudar a entendre l'oportunitat de ser comunitat, de crear un lligam profund entre la dimensió espiritual i

social. L'evangelí ens convida a no viure per a un mateix. Ens obre a un diàleg que fuig dels dos extrems: ser cecs davant el món o anar-hi en contra. El que cal fer és entendre'l i basar-se en la capacitat del diàleg i en la recerca de la pau. I sense oblidar el discurs de la simpatia que neix també del Concili. La simpatia equival a tenir un cor gran. Alguns ho interpreten com una debilitat, però aquesta és la virtut de Jesús.

Com valora el paper del papa Francesc?

La missió pastoral del Papa no és una tàctica, sinó el fruit d'una visió que entronca amb la del Concili. Ha obert un procés fonamental que permetrà continuar el diàleg amb el món, cada vegada més secularitzat, i amb una Església cada vegada més feble. Davant les dificultats, hi ha la temptació de tancar-se i, en canvi, la visió del Papa és que per ser nosaltres hem de sortir, per ser nosaltres primer s'ha d'escoltar i després parlar. De

vegades pensem que per ser nosaltres ens hem de tancar a la recerca de la veritat, però la veritat només la trobem en l'amor als altres.

Al Papa se li recrimina un cert estil de comunicar potser massa allunyat del rigor doctrinal.

Primera observació. De vegades es fan aproximacions superficials, com quan, per exemple, es parla de les sabates que fa servir el Papa. S'oblida que cada Papa té el seu caràcter i la seva història. Quan va arribar Joan XXIII, després de Pius XII, molts van pensar que es tractava d'un home bo però que no tenia prou altura intel·lectual. La senzillesa humana i camperola de Joan XXIII, la seva bondat, semblava que tenia poc valor i ara sabem com es van equivocar. Ningú no discuteix el seu carisma. Compte amb l'aparença, amb la manera de viure el servei del papa Francesc; pot enganyar molt. El fet de dir que posa causa a la doctrina és no entendre res o bé revela una malícia.

Un dels problemes d'Europa és la por a l'emigració, que a més alimenta l'extrema dreta. Com es pot combatre?

Governant. El problema de la immigració, perquè ho és, revela la debilitat d'una Europa que no pot viure tancada davant d'un món de pobresa que empeny. Europa necessita una actitud conjunta i un govern capaç d'ajudar seriosament l'Àfrica, amb una cooperació rigorosa, que doni esperança als països africans. Desgraciadament les contradiccions d'Europa han complicat un tema ja de per si complex però s'ha de governar i es pot. La suposada invasió ha de ser una oportunitat i no una maledicció. Si es deixa el problema en els llimbs, com passa a Itàlia, és més difícil de gestionar.

Què pensa quan sent “primer nosaltres”? Això és racisme?

És una expressió de preocupació davant d'un suposat “enemic” que amenaça. Només sortirem dels problemes anant junts. La veritable lluita contra la pobresa és la lluita contra tot allò que dificulta la vida de la gent. Sempre cal posar les persones en el centre.

El cardenal Omella ha dit que vivim temps de tancament, de replegament identitari. Hi veu cap perill en aquesta tendència?

És important tenir una identitat. El problema és quan s'exclou l'altre. La identitat dels diferents països d'Europa pot créixer, però si no hi ha una consciència europea, un orgull de pertinença més ampli, llavors pot ser perillós.

Per la seva experiència com a mediador, creu que l'Església hauria de tenir un paper més actiu en el conflicte català?

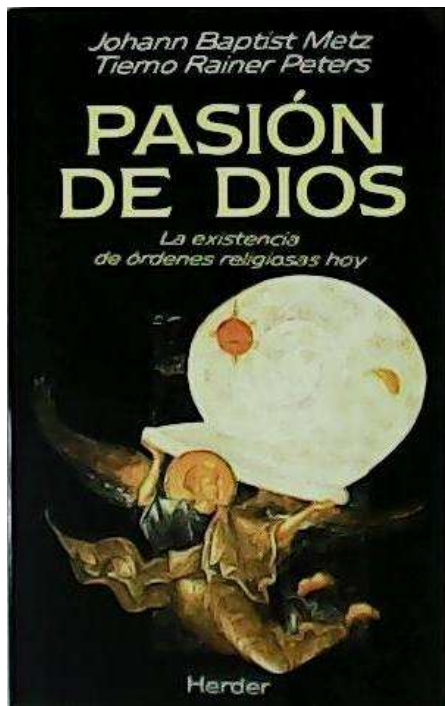
No puc opinar, no hi estic en condicions perquè no conec la realitat. Quan va intervenir a Baiona, al final d'ETA, alguns bisbes espanyols no ho van entendre. Tot el que suposi desarmar, deixar la violència, compta amb el meu suport. Jo vaig anar a aquella acte a títol personal, com a testimoni d'un lliurament d'armes. Les armes són sempre un perill. Jo no tinc res a veure amb la resta del discurs sobre aquesta qüestió.

ORGULL DE PERTINENÇA
“La identitat dels països pot créixer, però sense consciència europea és perillós”

Fallece Johann Baptist Metz, padre de la "teología política" y uno de los grandes del postconcilio

[Jesús Bastante](#)

[Religionsdigital.org 03.12.2019](#)

El teólogo alemán **Johan Baptist Metz**, considerado por muchos fundador de la '**Nueva Teología Política**', germen de lo que posteriormente fue la Teología de la Liberación, falleció ayer Münster, tal y como confirmó la Universidad de esta localidad. Uno de los grandes, el teólogo que se preguntó si se puede hablar de Dios después de Auschwitz.

Metz nació el 5 de agosto de 1928 en Welluck. Coetáneo de Ratzinger, fue profesor de Teología fundamental en la Universidad de Münster entre 1963 y 1993 en cuyas aulas defendió el paradigma de la teología política, y el protagonismo de los sufrientes anónimos. **La experiencia del exterminio nazi fue clave para entender su teología, y también el Concilio Vaticano II.**

Ordenado sacerdote en 1954, su obra teológica da una importancia fundamental a la política, desde la experiencia de la Shoah y el recuerdo de los 'anónimos sufrientes'. "**¿Cómo se puede hablar de Dios después de Auschwitz?**", se preguntó Metz, rebatiendo la 'teología de los triunfadores'.

Su trabajo sobre la 'nueva teología política' fue la semilla que sirvió a Gustavo Gutiérrez para crear la Teología de la Liberación

Tal y como señala [Saturnino Rodríguez](#), "el análisis y la crítica de la teología política contemporánea de Europa, presenta puntos de convergencia con la teología de la liberación de América Latina, que aporta como ingredientes fundamentales para una nueva sociedad y una nueva cultura, la larga historia de resistencias y luchas de las clases explotadas, las razas despreciadas y las culturas discriminadas, resultado de la modernidad.

Lo que no tiene **nada que ver con los actuales movimientos reaccionarios de centralización**, subordinación, sometimiento y estandarización, dentro y fuera de la Iglesia".

Metz fue uno de los cofundadores de la revista Concilium, junto a personalidades de la talla de Antonie van den Boogaard, Paul Brand, Yves Congar, Hans Küng, Karl Rahner o Edward Schillebeeckx

Bakhita, la mare Moretta

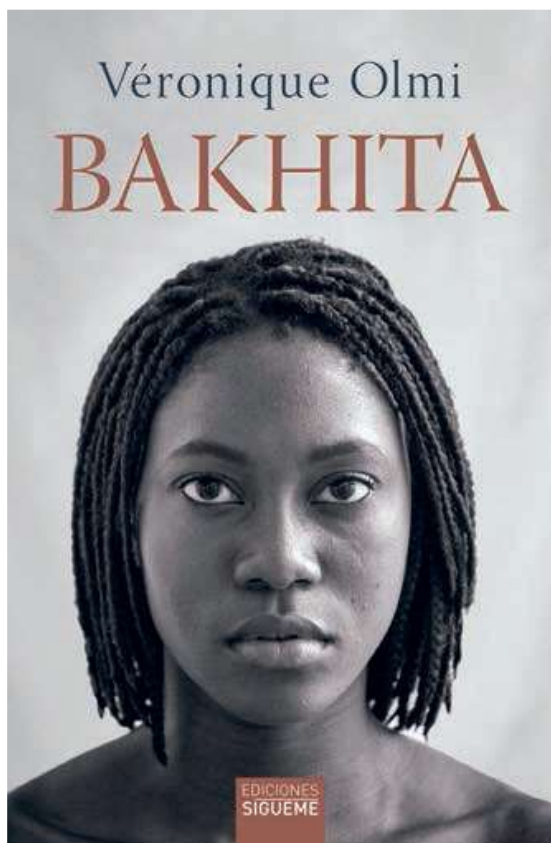
CARME MUNTÉ

Catalunya Cristiana núm. 2097

«Per a mi Bakhita és la imatge d'una nena petita que camina pel desert, conscient que si té set, si té gana, si es posa malalta, es morirà. Bakhita és la nena que decideix tirar endavant malgrat les dificultats i que miraculosament ha sobreviscut a totes les adversitats. La seva força no és només la força de qui lluita per sobreviure, sinó de qui lluita per sobreviure amb els altres.»

Així defineix Véronique Olmi, reconeguda novel·lista, dramaturga i actriu francesa, la protagonista del seu darrer llibre: *Bakhita* (Ediciones Sígueme), una novel·la inspirada en fets reals. El va presentar el dimarts 29 d'octubre a l'Institut Francès de Barcelona, acompanyada per Jaume Castro, responsable de la Comunitat de Sant'Egidio de Barcelona. Abans, va concedir una entrevista a *Catalunya Cristiana*.

«Visitant l'església d'un petit poble francès, a la diòcesi de Tours, vaig descobrir que tenia com a patrona Josefina Margarida Bakhita», explica Véronique Olmi. Hi havia una fotografia i una breu ressenya biogràfica d'aquesta noia nascuda el 1869 al Sudan, que va ser

segrestada al seu poble, Olgossa, i quatre vegades venuda com a esclava. Després de ser alliberada a Venècia pel cònsol italià a Khartum, va demanar el baptisme, va adoptar el nom de Josefina Margarida Bakhita, va ingressar a la congregació de les Filles de la Caritat de Santa Magdalena de Canossa i es va lliurar al servei dels més pobres. Tot plegat enmig de les dues guerres mundials i del feixisme italià. Va morir a Schio, Itàlia, el 1947. Canonitzada el 2001 per Joan Pau II, va esdevenir la primera santa sudanesa. És patrona de les víctimes del tràfic de persones i Benet XVI la va posar com a exemple de vida i d'esperança en la seva encíclica *Spe salvi* («Salvats en l'esperança»). La seva autobiografia, *Història meravellosa*, es va publicar per primera vegada l'any 1931.

La breu nota biogràfica va ser el punt de partida, el desllorigador, d'una novel·la que se submergeix en la vida de Bakhita, alhora que fa denúncia de l'esclavitud, que en alguns països com el Sudan esdevé un autèntic *modus vivendi*. Perquè de fet,

Bakhita no és el nom real d'aquesta jove sudanesa, sinó que és el nom que rebien moltes dones esclaves i que, paradoxalment, en àrab significa «l'Afortunada». L'hi van posar als 7 anys, quan va ser comprada per uns negrers musulmans.

«Hi ha molts esclaus que es diuen Bakhita», explica Véronique Olmi. «En començar el llibre em vaig plantejar com era possible que aquesta jove sudanesa, que va arribar a passar per tantes penalitats, hagués oblidat com es deia. Jo creia, i estava equivocada, que si no sabia com es deia, tampoc no podia saber qui acabaria sent. Necessitava entendre-ho. A mesura que escrivia el llibre, vaig comprendre que acceptar el nom de Bakhita va ser per a ella una manera d'acceptar el passat d'esclava, però també de lliurar la vida als altres.»

La deshumanització és l'element que comparteixen totes les persones denigrades i explotades, ja siguin els esclaus que són venuts i comprats a canvi d'unes monedes o els jueus internats als camps de concentració. Es tracta de prendre'ls el nom, de posar-los un número o un nom inventat. Per això Véronique Olmi ha posat com a epígraf del seu llibre aquest fragment de *Si això és un home*, de Primo Levi: «Ens trauran també el nom. I si el volem conservar, haurem de trobar en nosaltres la força de fer-ho, de fer per manera que darrere del nom quedi alguna cosa de nosaltres, de nosaltres tal com érem.»

«La força de Bakhita, la seva gran resistència, ha estat refusar fer mal als altres, per això la seva vida d'adulta com a religiosa la dedica als infants perduts i orfes», explica Véronique Olmi. Per ells esdevé una mare, la *Mater dolorosa* de la seva medalla canosiana, la mare que estima tots els infants perduts. A Schio és recordada com la mare Moretta («Moreneta»).

La dramaturga i escriptora francesa ens explica que ha escrit la novel·la en present per posar sobre la taula que l'esclavitud continua sent un tema actual. «El nom de Bakhita el porten un gran nombre d'associacions que ajuden refugiats, prostitutes, en definitiva totes les persones que continuen sent víctimes de l'explotació de l'home per l'home.»

En aquest sentit, Olmi critica la política migratòria europea i, en concret, el Conveni de Dublín, que obliga els refugiats a quedar-se al país on s'han registrat primer. Diu que «els països europeus haurien d'acceptar quotes més importants de refugiats, per afavorir una distribució igualitària».

Véronique Olmi, al llibre, defineix la caravana d'esclaus en què transporten Bakhita com «una llarga fila nua i desesperada que creua el món enmig d'una gran indiferència». Toc d'atenció de l'autora sobre la indiferència davant tantes persones que, com Bakhita, avui dia intenten sobreviure en la seva travessia pel desert.

Silvia Angulo

LA VANGUARDIA. 22 NOVEMBRE 2019

Dorm a la Diagonal des de ja fa bastant de temps. Massa per fer-ho a la intempèrie. Fins fa poc ho feia protegida sota les ofertes d'un aparador d'una entitat bancària, però poc abans de l'estiu, per posar fi a aquest hàbit que podia molestar els clients, s'hi van col·locar uns elements metàl·lics amb què impedir que pogués estirar el malparat matalàs al petit espai que havia estat casa seva. És curiós quina mà de coses que es dissenyen per evitar que les persones sense llar dormin als portals o al carrer. Tant de bo tot aquest malbaratament d'imaginació es pogués destinar a altres menesters de més profit ciutadà.

Ella, resignada, es va refugiar als baixos d'unes oficines dels quals també va ser desallotjada poc després. Ara, a falta d'un lloc on estirar-se, acaba ensenyada en un d'aquells bancs incòmodes de l'avinguda, protegida només pels grans plàtans. Allà també hi ha traslladat les dues caixes de porexpan on guarda les seves escasses pertinences, que li permeten intentar passar les fredes nits. És més difícil és no amaran-se els dies que plou. Amb el cap i els peus recolzats als incòmodes reposabraços, sempre s'estira en la mateixa posició. Un costum interioritzat, com la preferència per dormir en un costat determinat del llit. La diferència és que, per a ella, el seient de la Diagonal és el seu catre.

A Barcelona cada nit unes 1.200 persones dormen al ras i un 12% tenen nom de dona. Igual com ells, pateixen unes condicions de vida dures i penoses que les converteixen en invisibles per a la resta de la societat, però elles estan més desprotegides als carrers. I el que és pitjor, han estat desemparades tota la vida, ja que el maltractament masclista va ser precisament el que les va conduir a l'exclusió residencial, segons l'informe que aquesta mateixa setmana ha presentat la UB sobre la situació de les dones sense llar.

Assenyalen que una vegada al carrer és difícil sortir-ne i adaptar-se a una vida *normal*. La fundació Arrels, que aquests dies fa 32 anys, ho sap molt bé. Treballa per rescatar els sensellar i facilitar-los un nou sostre.

L'opció d'un pis sempre és millor, però no sempre n'hi ha un de disponible. En aquests pisos aquestes persones poden tornar a ser autònomes i no cal recórrer a albergs, que són solucions temporals. Aquesta setmana l'entitat ha publicat el llibre *Fils trencats*, en què dona veu a 35 persones que han viscut a la intempèrie, que han exercit com a voluntaris o que durant aquest temps han treballat a

l'entitat. Perquè caure en aquesta espiral que porta a la pèrdua de l'habitatge, i d'allà a dormir en un bancal carrer, és més fàcil del que molts pensen. Atur de llarga durada, desnonaments, divorcis, maltractaments, malalties, addiccions...

Potser la dona que viu al banc de la Diagonal no pugui recuperar mai la seva vida anterior. No ho sabem. Ahir continuava a l'avinguda. Tot i això, és el moment d'entendre, com a societat, que les persones sense llar no són delinqüents, són pobres, encara que aquesta paraula a alguns els faci més por.

Luis Racionero

La Vanguardia. 29 NOVEMBRE 2019

La Inquisició de tota la vida va néixer per combatre les heretgies, que són aquell tipus de pensament que, acceptant els postulats de la religió, treu conclusions diferents de les del dogma establert. La religió no persegueix mai de manera tan furibunda els qui la ignoren com els qui, acceptantla, en proposen una versió alternativa. La vella Inquisició va néixer durant la croada contra els albigesos i la subsegüent repressió organitzada per tres personatges curiosos: la reina de França Blanca de Castella, el seu ajudant sant Domènec i el papa Innocenci III. Tot això succeïa el 1215. Una vegada creada i posada en mans de l'acabat de fundar orde de Sant Domènec, la Inquisició es va anar utilitzant al llarg de bastants segles amb els mètodes que tots coneixem. Encara que va ser una invenció francesa i romana amb el toc dominicà, la Inquisició s'ha associat amb Espanya, perquè va ser aquí on, gràcies al zel de Torquemada, va assolir la màxima i tenebrosa esplendor en els actes de fe del segle XVI.

Encara el 1600 la Inquisició romana va cremar Giordano Bruno per afirmar, entre altres coses incòmodes, que la Terra fa voltes al voltant del Sol. La Inquisició va ser abolida a Espanya després de la guerra napoleònica i també va perdre la seva jurisdicció als altres països amb l'eclipsi del papat.

Per una d'aquelles paradoxes repel·lents de la dialèctica, la ciència, que havia estat en els seus inicis víctima indefensa de la Inquisició –recordeu la retractació de Galileu per no seguir la sort de Bruno–, ha suplantat la religió com a àrbitre del que és correcte o incorrecte pensar.

La ciència, que teòricament és una recerca de coneixement racional sobre com funcionen els fenòmens de la natura, ha de ser, per principi, oberta a totes les idees, tolerant i gairebé àvida de novetats per contrastar, per més esbojarrades que semblin a primera vista. Però com que la ciència la fan éssers humans, i aquests tenen una naturalesa que no canvia, el fet d'estudiar matemàtiques en comptes de teologia no ha canviat la mentalitat de gaires persones. I un catedràtic de Biologia o de Física Teòrica pot ser tan fanàtic o intransigent com un frare dominic, per més que es proclami agnòstic i antireligiós. I si haguessin llegit bé Popper s'haurien assabentat que la ciència progressa proposant hipòtesis i models provisionals, que al ser contrastats amb la realitat es demostren falsos o no; si no es

falsegen, es continua amb ells, però sense tenir mai la seguretat que siguin certs, perquè el principi d'inducció és lògicament incapaç de demostrar la veritat d'una llei.

La noció darwiniana de competència o lluita per la vida està en contradicció amb el fonament de l'ecologia, que és la cooperació i la simbiosi. La teoria de Darwin és una traducció a la biologia de les doctrines d'Adam Smith sobre la lliure competència al mercat, per la qual les empreses eficaces arruïnen, o es mengen, les ineficients, i aquesta lluita per la supervivència serveix d'estímul per a la bona marxa de l'economia, on, al final, una mà invisible arregla els despropòsits i la violència dels voraçs devoradors individuals en benefici de la societat en el seu conjunt.

Els ecologistes neguen que la natura es comporti únicament com Darwin afirma, amb relacions de competència; la simbiosi i la cooperació són tant o més importants que la lluita i la competència. El sacrosant axioma del mercat lliure, la competència entre individualistes, queda en dubte en vista de les teories ecològiques.

Però n'hi ha més: les arrels filosòfiques de la crisi ecològica estan en la mitologia judeocristiana, segons la qual el Creador és diferent i absent de la creació; el món, una vall de llàgrimes, i la natura, un vedat de caça on l'home és rei i senyor de vides i hisendes. Una mitologia en la qual Déu no és a la natura i, a sobre, la lliura a l'home com la seva finca no podia portar a una actitud respectuosa de l'home cap a la natura.

Els taoistes xinesos, els indis seminola, els aborígens australians, els xamans siberians saben que tot és sagrat, perquè arbres, pedres, brolladors, animals estan habitats per la divinitat: la natura està penetrada pel sagrat i envoltada per nùmens.

Hi ha una carta meravellosa d'un cap indi americà al president dels Estats Units on aquesta mentalitat ecologista dels pobles no judeocristians queda plasmada de manera poètica, colpidora. Llegint-la queda clar qui és el bàrbar i qui és el civilitzat. Els bàrbars som els que creiem que la natura hi és perquè la violem, forcem, explotem i embrutem; aquesta barbàrie té les seves arrels filosòfiques en la mitologia judeocristiana, que nega el panteisme i qualifica l'home, aquest insensat, aquest despropòsit a mig fer, com a rei de la creació. Ara el Papa ha declarat el pecat ecològic; bona idea.

30 anys d'arxiu i d'història

[Escola Pia. Catalunya Religió 03/12/2019](#)

Florensa ha estat, durant més de trenta anys, l'historiador de l'Escola Pia de Catalunya. Parlem amb ell sobre el que suposa aquesta figura, la seva trajectòria i dedicació. Catalunya és l'única Província de l'Escola Pia del món que té el seu propi arxiver i historiador, tasca que va començar Poch, qui era reconegut fins i tot per arxius com el de la Corona d'Aragó per la feina que feia.

Estima per la història. Això comença molt abans que res sigui oficial, com ha de ser. Un va fent feina i... Sempre m'havien agradat la història i la vida de Calassanç. Els primers anys de la meua vida en comunitat la meua preocupació va ser fer la carrera universitària. No em van deixar fer història. Vaig llicenciar-me en Pedagogia i, en aquest àmbit, he fet treballs d'història. En el moment de fer la tesina de llicenciatura, vaig demanar a **Claudi Vila** que em donés títols de possibles treballs per fer. Me'n va donar divuit o vint i jo vaig escollir-ne un. Llavors estava fent la mili a l'hospital de Burgos com a capellà. I no sabia com posar-m'hi, amb la tesina. Tenia el tema: una reforma que va haver-hi a la universitat de València al segle XVIII, una reforma en què va intervenir un escolapi. Vaig anar a veure el pare Poch i ell em va guiar.

Primers aprenentatges. Poch em va ensenyar dues coses essencials: primer s'ha de llegir allò que ja s'ha publicat, per no descobrir el Mediterrani; i després, ja es pot anar als arxius, quan ja saps què s'ha fet, per no repetir-ho. Ell em va acompanyar a la Biblioteca Nacional, a l'Archivo Histórico Nacional. Vaig quedar insatisfet amb la meua tesina perquè no vaig trobar l'essencial, que era la junta o reunió que s'havia fet per acordar-ho. El catedràtic em va dir: "Investigar no és trobar, investigar és buscar". A la tesina s'hi posa la feina feta, fins on s'ha arribat. Així vaig fer-ho, però em quedava alguna cosa pendent: vaig seguir buscant. Vaig aprofitar els estius, vaig anar a València, a Saragossa... fins i tot vaig pensar de deixar-ho córrer. Un divendres cap a la una era a Madrid, i a la tarda me'n tornava cap aquí. I em quedava un lligall per mirar: el miro o no? El miro, i allí hi havia el que buscava!

Vaig aprendre que per fer investigació havia d'anar a llocs propers. Així que vaig anar fent diferents treballs, diferents investigacions d'aquí. L'any 1980 el Provincial **Josep Maria Balcells** va venir a passar uns dies a Olot, on jo estava com a professor d'Història. Em va proposar dues coses: cuidar-me de l'arxiu (anant a fer un curs a Roma, primer) i participar en una biografia de Calassanç que havia projectat el Pare General. Era una biografia amb molts autors i volums. El període espanyol l'havien encarregat a Poch. Ell va dir que no es veia amb cor de fer-ho: estava malalt, cansat... suposava molta dedicació. Aquí començo jo: venia els caps de setmana a Barcelona, en un any llarg vaig fer la feina... era professor d'institut a Olot. Això em posava en contacte amb els altres escolapis espanyols no catalans que també feien aquella tasca: em vaig relacionar amb ells.

Jordi Piquer, que feia de periodista a *La Vanguardia*, l'any 1983 va dedicar una sèrie d'articles al *full dominical* titulats "Calassanç, català universal". Això va fer enfadar molts escolapis i a mi em van titllar de *còmplice*. A l'*Heraldo de Aragón* va sortir un article en què em van criticar. Tinc aquest honor. Això va fer que em vetessin a nivell espanyol: no passa res, hi ha molts camins a la vida per anar fent. Si hi ha una pedra, cal mirar com vorejar-la.

Els inicis d'arxiver i d'historiador. Quan jo vaig començar d'arxiver, Poch era l'historiador. Jo vaig començar el 1982 i un any després va morir ell. Vaig anar publicant

coses de Sant Calassanç. Sempre m'havien interessat molt els llocs calassancis del Bisbat d'Urgell. Des dels 60 i els 70 ja els havia visitat (Solsona, Ollana, Tremp, La Seu...) aprofitant les vacances i per interès personal.

És important que hi hagi algú que ajudi a repensar el que som. L'historiador mira que hi hagi aquest repensament o reflexió sobre el que som, el que hem fet, per no repetir errors, i tenir suport pel que anirem fent en el futur. La història no és per repetir-la, però sí per reflexionar-hi. La història és un examen de consciència de la institució. Què ha estat? A més a més, crec que l'aportació que ha fet l'Escola Pia a Catalunya ha estat important.

Cal que es tingui en compte i per això cal que es conegui. He procurat anar-ho fent. La feina de l'arxiver és guardar el patrimoni documental i donar-lo a conèixer, fer una projecció del que és.

Una de les altres tasques de l'historiador de la Província hauria de ser facilitar la publicació dels seus fons arxivístics per tal que especialistes puguin treballar amb aquella documentació

El doctorat. Quan en **Ramon Tarròs** va defensar la seva tesi doctoral, vaig assistir-hi i em va convidar a dinar. En acabar, els altres catedràtics em van acorralar en un lloc de l'escala i em van dir que havia de fer el doctorat. "Així tindràs un punt d'unió amb la universitat que ara no pots tenir», van comentar. El Pare Liñan m'ho havia dit moltes vegades però jo li deia que no en veia el perquè. Vaig anar a trobar-lo i li vaig dir: «Ara sí,

ara ho faré, perquè alguna cosa podré treure'n". Al cap de poc temps d'acabat el doctorat, em van proposar publicar a EUMO els escrits de Calassanç. Va ser el primer fruit d'aquella tasca. Després em van convidar a les trobades de formació permanent de professors d'història de l'educació de les universitats catalanes, amb alguns de València i de les Balears. Érem dos que hi anàvem sense ser professors d'universitat. Una distinció. Dos fets que indiquen la implicació de ser doctor: a partir de llavors, en aquelles trobades es parlava més d'Escola Pia.

Algunes fites. Una cosa que vaig procurar des del començament va ser que cada escola tingués la seva història. Cada escola ha tingut la seva vida, els seus incidents... i s'ha de saber internament i també ho ha de conèixer la població a la qual pertany. N'hi ha una colla de fetes! Les biografies també valen la pena: hi ha escolapis importants que han fet moltes coses que de vegades no són valorades en alguns ambients. Hi ha força de publicat sobre la nostra història, però no es llegeix, i això sap greu.

Un altre tema a tocar ha estat la biografia de Calassanç. Hi ha una etapa anterior a la fundació de l'Escola Pia. A Catalunya l'Escola Pia comença el 1683, trenta anys després de la mort de Calassanç. Sempre m'havia dit que no investigaria sobre Calassanç, només informació. L'**Aniol Noguera** m'ha fet canviar d'idea. Ens hem posat a investigar: bé, ell sobretot; jo busco, llegeixo per completar. Estem fent la Ruta calassànica per anar a conèixer el camí que Calassanç va anar fent i volem que sigui un instrument de reflexió. Fa falta que ho assumim entre moltes persones. Portava anys acompanyant escolapis per aquelles terres del Pallars i de l'Alt Urgell perquè coneguessin els llocs en què havia viscut Calassanç. Són dues iniciatives que aporten formació i coneixement. El Pare General em va dir una vegada que la manera com els joves escolapis veuen la figura de Calassanç és diferent a com la veien abans, ja que han passat per aquí, han vist els ambients del bisbat de La Seu... Això fa pensar. Calassanç no va viure només a Roma. Va viure en aquell ambient de muntanya. Els ha fet pensar en una figura de Calassanç diferent. A més, en aquells llocs, la gent és molt agradable, acull sense conèixer-te de res. Fer reviu la seva història i ajudar aquells pobles, tot i que siguin només de 34 cases, val la pena.

RACÓ DE LECTURA

Presentació del llibre d'Eduard Ibáñez: “La lluita per la llibertat religiosa i de consciència”

Eduard Ibáñez: “La laïcitat entesa correctament ha de protegir la llibertat religiosa”

[Jordi Llisterra - Catalunya Religió 04/12/2019](#)

“Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; aquest dret inclou la llibertat de canviar de religió o de creença, i la llibertat, individualment o col·lectivament, en públic o en privat, de manifestar la seva religió o creença per mitjà de l'ensenyament, la pràctica, el culte i l'observança”. Aquest és el text literal de l'article 18 de la Declaració Universal dels Drets Humans que ha obert l'acte de presentació del llibre *La lluita per la llibertat religiosa i de consciència*, escrit per **Eduard Ibáñez** i [publicat](#) per Claret. En la presentació a la Sala Pere Casaldàliga, el claretià **Màxim Muñoz** ha remarcat que aquest article dels Drets Humans “cal llegir-lo sencer”, sense oblidar-ne cap part: “No es tracta només de tolerar el fet religiós, sinó de protegir-lo”.

Aquesta idea també emmarca tot el llibre d'Eduard Ibáñez, doctor en dret, director de Justícia i Pau de Barcelona i president de la Fundació Catalunya Religió. En una conversa amb la periodista **Glòria Barrete**, l'autor ha explicat que com qualsevol dret no és tracta només de tolerar-lo, sinó de protegir-lo: “Calen polítiques actives de protecció i això afecta a l'obertura de centres de culte, a l'educació, als mitjans de comunicació...”.

El llibre proposa un canvi de perspectiva, en la que “el fonament està en llibertat religiosa, no en la laïcitat”. Per això, “la laïcitat entesa correctament ha de protegir la llibertat religiosa” i ha promoure que l'exercici d'aquest dret “sigui efectiu i real”.

Autonomia i col·laboració

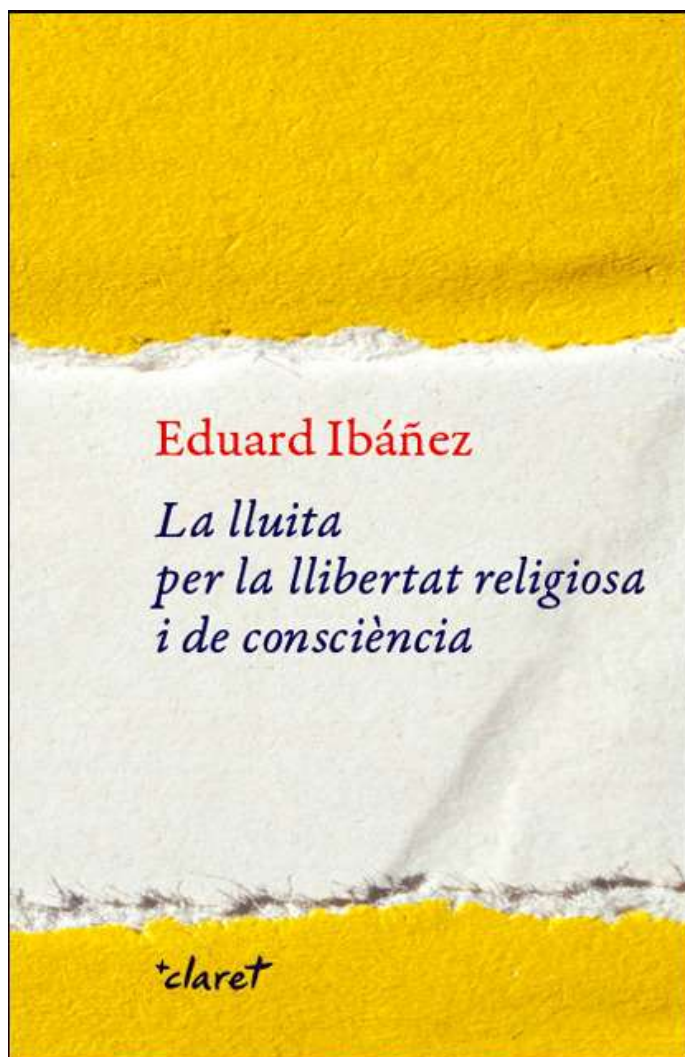
Per fer efectiu l'exercici de la llibertat religiosa el llibre proposa dos principis que han regir la relació entre l'estat i les confessions religioses. Primer l'autonomia de cada esfera, malgrat que "en la història hem vist de tot", tant governs que han utilitzat la religió, com religions que han volgut dominar els governs. Però aquesta autonomia no passa per "ignorar-se un a l'altre". "Sense col·laboració no es pot garantir la llibertat religiosa", i això vol dir reconèixer l'aportació cultural, social i de la cohesió que aporten les religions. I no "reduir-la a un fet privat" o "confondre la religió amb les seves patologies".

Ibàñez ha recordat que la llibertat religiosa "és un dels Drets Humans més violentats i trepitjats al món", que afecta al 61% de la població, malgrat que no tingui la gran projecció mediàtica d'altres discriminacions. Amb veritables atrocitats i dades "que posen els pèls de punta".

Entre l'extrema dreta i el laïcisme

La crueltat que en alguns llocs adquireix la persecució religiosa és tant greu motiu que "incomoda" quan avui hi ha sectors que parlen de persecució religiosa en el nostre país. Però si Ibàñez veu que hi ha una voluntat "d'invisibilitzar el fet religiós". I tot i que les lleis protegeixen la llibertat religiosa, "es produeixen situacions de discriminació, sobretot pel que fa a l'obertura de centres de culte" d'algunes comunitats estigmatitzades com els musulmans.

L'anàlisi que ha fet Ibàñez en la presentació del llibre és que "a Espanya ens movem entre dos extrems: un nacionalisme excloent contra la religions minoritàries que es visualitza amb pujada de l'extrema dreta, i el laïcisme agressiu que vol treure de l'espai públic el fet religiós". A Catalunya creu que "també patim una situació de la laïcisme preocupant" però que alhora és una societat amb "un pòsit d'obertura i diàleg entre les confessions" molt rellevant.

Finalment, segons Ibàñez, tot passa per reconèixer un conjunt d'obvietats, com que "la fe és un acte relacional i comunitari" i per tant és inviable parlar de llibertat religiosa sense garantir la seva projecció pública. Un seguit d'obvietats explicades planerament en un llibre de plena actualitat.

PREN-NE NOTA

ACTES, ACTIVITATS, CURSOS, SEMINARIS, INFORMACIONS, CONFERÈNCIES, EXERCICIS, PRESENTACIONS...

Monestir de Sant Pere de les Puel·les

Recés d'Advent	Preparem la vinguda del Senyor amb la gna. Catalina Terrats	dissabte 14 de desembre de les 10 del matí a les 5 de la tarda
	Cal inscripció prèvia si us quedeu a dinar	
Dansa contemplativa	<i>Danses senzilles que ens obren el cor i ens fan sentir presents en el present, ara i aquí</i>	dimecres 18 de desembre de 8 a 9 del vespre
Nadal	<i>Vespres</i>	dimarts 24 de desembre a les 7 de la tarda
	<i>Matines i eucaristia</i>	a les 10 de la nit
	<i>Laudes i eucaristia</i>	dimecres 25 de desembre a les 10.30 del matí
	<i>Vespres</i>	a les 7.30 de la tarda
Vetlla de pregària	Vetlla de Cap d'Any	dimarts 31 de desembre a les 7 de la tarda

Espai d'Interioritat Francesc Palau. Carmelites Missioneres

SILENCI CONTEMPLATIU

Guiat per Beatrice D'Cunha, CM
Els dissabtes de 10.00 a 13.00

16 de novembre 2019

21 de desembre 2019

18 de gener 2020

15 de febrer 2020

21 de març 2020

18 de abril 2020

16 de maig 2020

20 de juny 2020

ESPAI D'INTERIORITAT FRANCESC PALAU CARMELITES MISSIONERES

C/DE LA IMMACULADA, 55-55 08017 BARCELONA

Tel. **93 8233108** centre@espaiinterioritatpalau.com

CONFIRMEU ASSISTÈNCIA - APORTACIÓ VOLUNTÀRIA

L'Associació Melrose demana col·laboració

El grup de famílies que formen l'Associació Melrose (sense ànim de lucre) s'ha posat en contacte amb la Junta Directiva de la URC per tal de demanar la nostra col·laboració.

Són mares i pares de joves amb discapacitat intel·lectual lleu/moderada. El seu objectiu és crear una espai d'habitatges a Barcelona o rodalies, on els joves tinguin un espai per viure amb els suports que necessitin i uns serveis comuns.

Ens ho expliquen així:

És un projecte social de vida independent amb suports, per a persones amb discapacitat intel·lectual lleu/moderada, semi-autònomes i sense dificultats en la regulació de la conducta.

La part més important del projecte es centra en l'habitatge, sota un model cooperatiu i col·laboratiu: persones que viuen soles però juntes, que obtenen sinèrgies pel fet de compartir recursos, amb major sostenibilitat econòmica i mediambiental, i amb suports centrats en el que cada persona necessiti per assolir la seva màxima autonomia.

El projecte contempla la construcció o rehabilitació d'un espai, per tal de crear 25-30 mini-estudis independents i zones comunes.

La finalitat és que els nostres fills tinguin la major inclusió laboral i social possible i una vida independent, tal com marca la Convenció de Drets de les Persones amb Discapacitat de l'ONU. Les congregacions religioses disposen d'edificis grans que no sempre estan totalment ocupats. Un possible ús social d'aquests espais seria la cessió d'ús de tot o d'una part de l'edifici, que nosaltres rehabilitàrem i autogestionàrem.

És important que aquesta cessió garanteixi el període vital dels nostres fills, ja que la major preocupació com a mares i pares és saber que quan nosaltres ja no hi siguem ells podran seguir vivint en aquesta comunitat (una segona família) que s'haurà anat creant amb els anys.

Necessitem un entorn amable, en un barri que permeti la inclusió comunitària dels nostres joves, i estem convençuts que diferents comunitats religioses podrien ser sensibles a les nostres necessitats.

Article 19. Dret a viure de manera independent i a ser inclòs a la comunitat

Els països han d'assegurar que les persones amb discapacitat puguin:

- Títar on volen viure i amb qui volen viure.
- Tenir serveis d'assistència i de suport a la comunitat on viuen.
- Accedir a les instal·lacions i als serveis comunitaris.

Si alguna Institució disposa d'algun edifici on es pogués fer realitat aquest projecte i volgués col·laborar-hi, pot posar-se en contacte amb:

Marisa Romero

marisa.romero.gisbert@gmail.com

Montse Tarridas

montsetarridas@think-great.com

Cova de Manresa

Lideratge inspirat en l'espiritualitat ignasiana (6a edició)

Des d'una perspectiva ignasiana, el curs ofereix **espais, temps i recursos per a reflexionar sobre la pròpia vida com a directiu**, i proposa accions per a estructurar i arribar a ser un bon líder compromès amb el seu propòsit vital i professional.

Els assistents podreu gaudir, en l'indret fundant de l'espiritualitat ignasiana, de l'aportació dels jesuïtes al coneixement del lideratge en el món actual. Partint de la base del **lideratge com un auto-lideratge i com una constant al llarg de la vida**.

Un programa **adreçat a tots aquells que vulguin renovar el compromís amb el seu propòsit vital i professional**, descobrir el Sant Ignasi líder i formador de líders, redescobrir el lideratge en clau ignasiana de "en tot servir i estimar", adquirir habilitats directives, i tornar a la Font d'experiència vital amb Déu

[Més informació](#)

Comunitat Parroquial del Carme

Diumenge **15 de desembre a la 1** del migdia, a la **parròquia del Carme** (Carrer Sant Antoni Abat 10 – Raval – Barcelona) es presentarà la guia "*Com quedar-se a casa quan s'és ancià*", editada per la comunitat de Sant Egidi.

Es tracta d'una extensa guia que presenta els diversos recursos i serveis dels que poden beneficiar-se les persones grans que viuen a Barcelona. Us convidem a assistir-hi. La presentació durarà 30 minuts i s'obsequiarà amb un exemplar als assistents.

Caputxins de Catalunya i Balears

Els Caputxins de Catalunya i Balears i l'Editorial Mediterrània es complauen a convidar-vos a la presentació del llibre:

El nostre pessebre ***Tradició, història i simbolisme***

Hi participaran:

Fra Valentí Serra de Manresa, autor del llibre
Bosco Garcia Florensa, expert en cultura popular
Montse Costas, en representació de l'Editorial Mediterrània

La presentació tindrà lloc el dijous 12 de desembre del 2019, a les 19.30 h, a la cripta del convent de Pompeia (av. Diagonal, 450, Barcelona).

Cantem amb els sense sostre

Acollida de les persones en situació de pobresa

Una iniciativa de
Viqui Molins,
monja del carrer

Meritxell i Judit
Neddermann

Presentat per
Ariadna Oltra

Cesk Freixas

Els Catarres

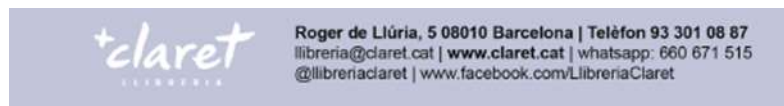
In Crescendo

Marina Rossell

**14 de desembre a les 12 del migdia. Església de Santa Anna,
Hospital de Campanya, Carrer de Santa Anna, 29. Barcelona.
Entrada: 10€ o la voluntat**

+claret

Cristianisme i Justícia

Mou la *noviolència*

Dilluns 9 de desembre es presenta un nou projecte d'incidència social per a donar a conèixer i educar en la cultura de la *noviolència*

És una proposta pedagògica que ofereix materials i recursos a l'abast d'organitzacions i educadors/es

El proper dilluns 9 de desembre tindrà lloc a Barcelona la presentació oficial del projecte [Mou la noviolència](#). Es tracta d'un projecte d'incidència social per a donar a conèixer i educar en la cultura de la *noviolència* impulsat pel [Grup de Treball en Noviolència Cristiana](#) del centre d'estudis [Cristianisme i Justícia](#), i que compta amb el suport de l'ICIP (Institut Català Internacional per la Pau), l'Ajuntament de Barcelona, Espai Societat Oberta i NOVACT (International Institute for Nonviolent Action).

Una aposta pedagògica

[Mou la noviolència](#) és una aposta pedagògica per iniciar processos de transformació i estratègies no violentes davant dels conflictes que vivim i que són inherents a la condició humana. Es pot aplicar a conflictes de tot tipus, de l'àmbit familiar, veïnal, social, laboral, escolar o polític, entre d'altres. Ofereix materials i recursos organitzats en dotze unitats didàctiques que contenen un vídeo i propostes pràctiques per al treball. Estan adaptats a diversos trams d'edat. Permeten dinamitzar sessions i activitats de formació per tal d'afrontar i transformar els conflictes des de la perspectiva de la *noviolència*.

Tot el material és descarregable gratuïtament en català, castellà i anglès a [moulanoviolencia.net](#), i manté una perspectiva aconfessional. Això el fa vàlid per a

qualsevol grup que hi estigui interessat, amb independència de la seva condició, pensament o religió.

S'adreça especialment a professionals del món educatiu tant formal com no formal, organitzacions socials, entitats i ONG's, col·lectius professionals, activistes, mediadors/es... el destinatari del material són les persones que seran encarregades de preparar i dinamitzar les sessions de treball i formació en *noviolència* amb la resta del grup.

Recursos pràctics i interactius

Entre els continguts s'hi pot trobar, per exemple, com funciona la violència i com desarmar-la, la importància de la creativitat i la transformació interior, o la necessitat de l'autocrítica i de buscar la visió més completa de la realitat per lluitar contra els fonamentalismes. Adverteix també dels errors més freqüents en intentar practicar la *noviolència* i dóna criteris a tenir en compte per portar a terme accions noviolentes, així com eines per gestionar la por, que és el que paralitza a la persona davant la violència.

El material també ajuda a fer-se conscient de la violència cultural

heretada, i els mites, que, des de petits, ens han inculcat sobre la violència justiciera. Aborda la qüestió de les religions i la *noviolència*, així com la violència de gènere. Una de les unitats està dedicada al món educatiu, amb eines especialment adreçades a aquest àmbit, que donen claus sobre com treballar els possibles conflictes dins de l'escola.

Mou la noviolència ofereix també un recorregut al llarg de la història, amb experiències concretes que s'han portat a terme, tant pel que fa a grans conflictes d'àmbit internacional, com d'altres que fan referència a realitats quotidianes molt més properes, com la família o els veïns. El descobriment d'aquestes experiències aporta un coneixement i un aprenentatge que ha quedat sovint ocult, ja que tradicionalment s'ha explicat la història a través de les guerres, però no de la pau i la *noviolència*.

Tot això es desenvolupa a través d'activitats pràctiques i interactives, adaptades a diversos trams d'edat: jocs, debats, jocs de rol, cinefòrums, etc. Els responsables de la producció d'aquests continguts són persones especialitzades en la *noviolència* des de diferents àmbits de recerca i coneixement.

La *noviolència*

La *noviolència* (NV), aplicada fins el dia d'avui en els cinc continents i en les més diferents èpoques històriques, vol transformar creativament i pacífica els conflictes des d'un combat inclusiu, amb estratègies d'acció basades en l'estudi de les lògiques internes de la violència. Sorgeix de la convicció que ni la violència ni la fugida són respostes efectives per afrontar els conflictes, ja que, lluny de resoldre'ls, els multipliquen i els prolonguen.

El projecte *Mou la noviolència* ha nascut davant la preocupació per l'augment d'un discurs d'odi que s'estén en la nostra realitat social, política i econòmica; una realitat que ens ha dut a formes de vida de gran voracitat i agressió; desembocant en vies cada cop més subtils d'opressió: polítiques basades en el menyspreu del diferent, malabars borsaris amb els preus dels aliments més bàsics, abusos a través de lleis injustes que transformen crisis migratòries en drames humanitaris, violència masclista aparentment camuflada, etc.

El Grup de Treball en Noviolència Cristiana va néixer el 2018 dins del centre d'estudis Cristianisme i Justícia, amb la voluntat d'estudiar, reflexionar i difondre la *noviolència* des de la seva arrel cristiana, per tal de contribuir a un debat profund i a la seva posada en

pràctica. El seu treball es dirigeix als cristians i l'Església però també a tota la societat civil en general, siguin quins siguin els seus valors, creences o condicionants de tota mena, per capacitar les persones amb perspectives i eines noviolentes.

Presentació del projecte *Mou la noviolència*

Participants: Sheila Vilaseca, medidora escolar i experta en gestió de conflictes; Antoni Soler, president de FundiaPau; Joan Morera SJ, especialista en *noviolència* i coordinador del projecte. Modera: Maria Cusó, periodista.

Dia i hora: dilluns, 9 de desembre, a les 19:00h

Lloc: Sala d'actes de Cristianisme i Justícia. C/ Roger de Llúria, 13. Barcelona

Entrada lliure

Retransmissió en streaming a www.cristianismeijusticia.net/en-directe

CONFER

Madrid, 2 de diciembre de 2019 (IVICON); El próximo **10 de enero** tendrá lugar una Jornada denominada **“Entornos seguros para menores y personas vulnerables: cauces operativos.”**

Jornada práctica con nivel jurídico, tendrá las intervenciones de la Teóloga Dolores Guzmán, Monseñor Carlos Morán Busto, Juez Decano del Tribunal de la Rota de la Nunciatura Apostólica en España o Susana Pradera, que trabaja en el sistema de entorno seguro en la Provincia de España de la Compañía de Jesús, entre otros.

Este encuentro está dirigido a Superiores Mayores y sus Delegados, personas con responsabilidad en este tema en las Congregaciones o personas de los Institutos a quienes les pueda interesar compartir la Jornada (delegados de comunicación, asesores jurídicos, personas de acompañamiento, entre otros).

La Jornada comenzará a las 09:30 horas y se celebrará en las Religiosas del Amor de Dios, situada en la calle Asura 90 de Madrid.

Para más información e inscripción pincha en el siguiente [enlace](#)

Dinar de Nadal amb els pobres

La Comunitat de Sant'Egidio

per Nadal fa festa amb els pobres, malalts, ancians, estrangers,
refugiats i amb qui està sol.

Ajuda'ns a preparar la taula més llarga de la ciutat!
Per a tots un lloc, un amic i un regal

Per ajudar amb un **regal nou per a adults:**

motxilles o bosses de mà per a home
jerseis polars, jaquetes, barrets
foulards, guants i bufandes
estoig de colònia
kits d'higiène o necessers complets
ràdios de butxaca amb auriculars
sacs de dormir, mantes
llibretes i carpetes per a adults
joc de tovalloles

Per ajudar amb un **regal nou per a nens:**

pilotes, cotxes petits
nines i ninotets
jocs de manualitats
estoigs, colors, retoladors
carpetes, llibres per pintar
contes, llibres juvenils
colònies juvenils

Aliments: Torrons · polvorons · neules · fruits secs · formatges · llaunes de conserva
embotits envasats al buit · suc de fruita · refrescos

Pots col·laborar amb un DONATIU al compte:

ES74 2100-3000-1321-0293-1895

Davant la propera renovació dels concerts educatius

El proper curs escolar s'hauran derenovat, per una durada de sis anys, els concerts d'Educació Primària, que en la vigència el present 2019/2020. I, al llarg d'aquest mes de desembre, com va essent habitual en els darrers procediments oberts per l'administració per a aquesta qüestió, caldrà fer les pertinents sol·licituds de renovació, tan bon punt el Departament iniciï el procés, sobre el qual donarem les oportunes orientacions i instruccions.

I encara que és una petició que hem anat reproduint sistemàticament, estem a punt d'iniciar un d'aquells expedients que, per motius diversos, genera més preocupació a les escoles. Per això cal fer algunes consideracions respecte d'aquest procediment, que volen ser un apunt de tranquil·litat. En massa ocasions, i en particular dins un context polític que envia missatges preocupants, o per la informació tendenciosa i desajustada que pugui arribar des de la mateixa Administració educativa o des de determinats sectors o moviments socials, els centres són sotmesos a una situació de tensió, perquè **fa la impressió que les escoles es veuen abocades a un nou accés al concert cada sis anys**. Els centres concertats poden viure amb certa intranquil·litat el procés de renovació.

Hem d'afirmar que aquesta inquietud, conseqüència legítima d'aquests inexactes missatges, és absolutament injustificada. Perquè **el procés de renovació dels concerts té més de formal que de substancial**. I ens explicarem, per tal que les escoles tinguin els conceptes clars i puguin reaccionar en conseqüència davant possibles anuncis o actuacions que vulguin alterar aquest formalisme.

Com sabeu, el règim de concerts, de fonament constitucional, estatutari i orgànic, es desplega a través d'un reglament de normes bàsiques, el Reial Decret 2377/1985, de 18 de desembre, al qual també se sotmet el decret regulador propi de Catalunya. I aquest decret bàsic, que defineix un mínim comú d'obligat compliment, **és clar en afirmar que la renovació del concert és preceptiva, i és un dret del centre concertat, llevat que es trobi en alguna de les situacions taxades i excepcionals** per justificar la no renovació. Sense obviar que, com diuen els tribunals, **és obligació de l'Administració motivar la decisió que pogués incidir en els concerts, perquè es tracta d'una decisió que afecta directament al dret fonamental a l'educació i al dret dels pares a elegir l'ensenyament**.

La seva literalitat és òbvia. En diu l'article 43.1 -els parèntesis són nostres- que "Els concerts **es renovaran sempre que** el centre segueixi complint els requisits que van determinar la seva aprovació (bàsicament, en referència al manteniment de l'autorització administrativa), no s'hagi incorregut en les causes de no renovació previstes en l'art. 62.3 de la Llei orgànica reguladora de Dret a l'Educació (ara, 116 de la LOE, que ens remet a incompliments molt greus determinats a l'art. 62.2 bis i 62.6 de la LODE) i existeixin consignacions pressupostàries disponibles. En aquest últim supòsit s'aplicaran els criteris de preferència de l'art. 48.3 de l'esmentada Llei orgànica (ara, 116.2 LOE)". **No hi ha més supòsits que aquests tres**, i aquesta diàfana proposició normativa ha estat confirmada reiteradament per múltiples sentències dels tribunals.

Podem afegir que **la programació educativa**, argumentació que pot utilitzar l'Administració per 'modular' o 'limitar' la renovació, és certament una facultat del Govern, però **ni és il·limitada ni arbitrària**. Perquè, efectivament, en la programació de la xarxa

de centres regeix **l'harmonització per a garantir el dret de tots a l'educació i els drets individuals d'alumnes, pares, mares i tutors legals**, i haurà de fer-se tenint en compte **l'oferta existent de centres públics i privats concertats i la demanda social**. En cap cas la programació pot ser el justificant de l'Administració per atorgar o suprimir concerts segons li convingui o d'acord amb els seus criteris, fins i tot polítics i ideològics.

En un context que no és fàcil, encarem l'imminent procés de renovació després del neguit que pot imposar un missatge interessat, alhora que equívoc, de determinats subjectes i grups socials, perquè el nou període de concertació haurà d'atorgar-se obligatòriament. En tot cas, afrontem-lo com un nou repte on ha de pesar el nivell d'acceptació dels nostres projectes, de la nostra proposta educativa; en definitiva, de mantenir la presència de l'escola cristiana a casa nostra. Amb responsabilitat i compromís, convençuts que el concert no és més -ni menys- que l'expressió d'un dels drets fonamentals de què disposen els pares i les mares: que els seus fills rebin una educació conforme les seves conviccions. I l'Escola Cristiana, com a escola concertada, és una fórmula factible i adient de fer efectiu aquest dret, compartint espai en el Servei d'Educació de Catalunya.

Calendari URC - CEVRE | Curs 2019 - 2020

2019

			DESEMBRE
6	dv	Festa Constitució	
8	ds	Festa Immaculada	
9	dl	CEVRE: Curs sistemàtic de formació inicial	
11	dc	Junta directiva de l'URC	
16	dl	CEVRE: Curs sistemàtic de formació inicial	
25	dc	Nadal	
26	dj	Sant Esteve	
5	dj	Dia internacional del voluntariat i de la cura ambiental (ONU)	
10	dm	Dia del Drets Humans (ONU) Dia dels Drets dels animals	
11	dc	Dia internacional de les muntanyes	
18	dc	Dia Internacional del Migrant (ONU)	
22	dg	Solstici d'estiu/hivern	

Contacta amb nosaltres

Lluís Serra	Secretari general de l'URC Director del CEVRE	sec.urc@confer.es sec.general@urc.cat
Olga M ^a Sánchez	Secretària auxiliar de l'URC i del CEVRE Dilluns a divendres: 09.00 – 13.00	urc.info@gmail.com
Web	Unió de Religiosos de Catalunya	www.urc.cat
Facebook	Unió de Religiosos de Catalunya	www.facebook.com
Twitter	URC Unió Religiosos	@Religiosos.cat
Telèfon	933 024 367	

UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA

Plaça d'Urquinaona, 11, 2n 2a (08010 Barcelona) Tel. 93 302 43 67 Secretari general:

sec.general@urc.cat / Secretaria: urc.info@gmail.com <http://www.urc.cat>